



Keski-Suomen Maanpuolustaja

www.ksrespiirit.fi



Syyskuu 2015

Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti

34. vuosikerta



Laukaan Tupaswillassa 29.8.2015 panssarivaunujen kiihdytyskisassa mukana Ari Heikkilän MTLB-panssarivaunu Konnevedeltä.



Tämän pillarin vauhti ei päättä huimannut, mutta savutus oli sitäkin voimallisempaa. Tupaswillan perinnepäiväviikonlopusta lisää sivulla 9.



Naisten Valmiusliiton SYYSLENTO 2015 -harjoitus Tikkakoskella. Sivu 10.



Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry SYYSKOKOUS

keskiviikkona 7.10.2015 klo 18.30 Luonetjärven varuskuntakerholla Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen. **Huom!** Virallisilla kokousedustajilla on oltava yhdistyksensä valtakirja. Muilla läsnä olevilla on puheoikeus. **Piirihallitus**



Keski-Suomen Reserviläispiiri ry SYYSKOKOUS

keskiviikkona 7.10.2015 klo 18.30 Luonetjärven varuskuntakerholla Tikkakoskella. ResL:n info ennen kokousta, jossa käsitellään sääntömääräiset asiat. Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen. **Huom!** Virallisilla kokousedustajilla on oltava yhdistyksensä valtakirja. Muilla läsnä olevilla on puheoikeus. **Piirihallitus**

PÄÄKIRJOITUS



Santeri Heinonen (kapt res)
Puheenjohtaja
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry

Koulutus on keskeinen osa reserviläistoimintaa ja meillä kaikilla on rooli siinä

Suomen Reserviupseeriliiton toiminnan tavoitteet yksittäiselle reserviupseerille ovat: Liiku! Ammu! Koulut-taudu! Näistä korostan koulutuksen merkitystä ja yksittäisen reserviläisen ja kansalaisen halua kouluttautua ja kehittyä. Vain jatkuva kouluttautuminen takaa riittävän osaamiseen kriisitilanteessa, jotka nykypäivänä saattavat kehittyä nopeastikin. Kunnon, sekä sotilaallisten tietojen ja taitojen kehittäminen tekee myös toimin-nasta mielekästä ja motivoivaa.

Muistutan että reserviläisen koulutus ei ole pelkästään puolustusvoimien harteilla. Valtakunnan tasolla Reserviupseeriliitto tekee jatkuvaa yhteistyötä Pääesikunnan koulutussektorin ja Reserviupseerikoulun kans-sa. MPK:lla reserviläisten omana koulutusjärjestönä, sekä reserviläisyhdistyksillä, on myös keskeinen rooli mielekkään koulutustoiminnan ideoimisessa ja toteuttamisessa. Kannustan yhdistyksiä pohtimaan, mikä oli-si se oman yhdistyksen erityisosaaminen, jota voisi muille jakaa. Esimerkiksi ammunnan saralla Ääneseu-dun Reserviupseerit ovat tehneet maakunnassa erinomaista toimintaa jalkautumalla Eko-aseen kanssa eri tapahtumiin innostaen ammunnan pariin ja korostamalla taitojen kehittämisen tärkeyttä. Samoin Jyväskylän Reserviupseerien henkilöstö on jo vuosia toiminut piirien yhteisen ampumavuoron valvojina ja kouluttajina Tikkakoskella. Eri maastokilpailujen kehittämisessä ja järjestämisessä on puolestaan Tikkakosken Reserviup-seereilla on ollut merkittävä rooli.

Sotilaallisen koulutuksen puolella on Päijänteen ja Suomenselän Maakuntakomppanioiden avainhenkilöstö laittanut itsensä esimerkillisellä tavalla likoon kehittäessään pitkäjänteisesti koulutuspolkuja ja MPK:n kurs-sitarjontaa. Nyt valtakunnan kärkitasolla oleva koulutustarjonta ja harjoitukset ovat syntyneet aktiivisten re-serviläisten omalla halulla kehittää itseään ja kavereita, sekä myös Puolustusvoimien halulla tukea aktiivista ja mielekästä toimintaa. Yhteistyö eri organisaatioiden välillä korostuu erityisesti reserviläisten koulutuksen osalta ja hyvän keskustelun ja vuorovaikutuksen merkitystä organisaatioiden ja kentän välillä ei voi liikaa korostaa.

Lopuksi palaan vielä yksittäiseen reserviläiseen. Halu kouluttautua tai kouluttaa muita lähtee itsestä. Välil-lä se vaatii vain pienen hetken pysähtyä ja pohtia mikä kiinnostaa tai kaverin jonka pyytää mukaan. Sopivan koulutuksen tai toiminnan puuttuminen omalta paikkakunnalta ei myöskään pidä olla este. Lähialueen reser-viläisyhdistystä tai MPK:ta kannattaa rohkeasti lähestyä ja kertoa omista toiveista.

Toiminnan jatkuvan kehittämisen hengessä eteenpäin!

KOLUMNI



Tulevaisuuden tekijät ohimarssissa Jämsässä 8.8.2015.

Jos ei aktiiveja riitä, pitääkö supistaa?

Reservin kerhojen ja maanpuolustuskiltojen jäsenten lisääntynyt passiivisuus jäytää kenttää yhä pahemmin. Keski-Suomen maanpuolustusjuhlien lippulinnojen kokoaminen on ollut yhä hankalampaa ja monena vuotena osa lipuista on jäänyt kantamatta. Laukaan Tupaswilla-tapahtuman rasteja jouduttiin toteuttamaan supistettuna, koska ennakoitua määrää toimitsijoita ei ilmestynytäkään paikalle. Samaa ongelmaa on koettu vännäpäivillä ja muissa tilaisuuksissa.

Ongelma on käsissämme vaikka valmistelu ja väen värväminen aloitettaisiin kuinka aikaisin hyvänsä. Maan-puolustusjuhlan tukikurssi on jo ollut kuvioissa niin kauan, että sen toistumisen luulisi olevan hyvin tiedossa joka kerhossa. Eikö uskalleta tai viitsitä raivata kalenterista tilaa edes muutamana päivänä vuodessa?

Tänäkään vuonna ei saatu kaikkia lippuja kantoon. Ja peräti yhdeksän ilmoittautunutta jäi saapumatta paikkal-le – eikä ilmoittanut siitä kurssinjohtajalle! Isäntäpaikkakunnan, Jämsän, kerhojen osallistumisaktiivisuus olisi saanut olla suurempi.

Mutta kiitos naisten! Itselleni oli positiivinen yllätys kuinka paljon varusmiespalveluksen käyneitä naisia oli mukana.

Harrastuskenttä ja ihmisten ajankäyttö pirstaloituvat, sehän tiedetään. Vapaa-ajan mukavan elämän merkitys on korostunut. Tuoreen tutkimuksen mukaan 18-74 –vuotiaat pitävät jo matkapuhelinta tärkeämpänä asiana kuin työ- tai parisuhdetta.

Jos me emme voi mitään yhteiskunnan ja ihmisten arvojen muutokselle, voimme kehittää toimintatapojamme sen mukaiseksi. Jos emme saa porukkaa liikkeelle asianmukaisessa laajuudessa, pitääkö tapahtumat ja kokoon-panot supistaa niiden aktiivien varaan, joihin voi luottaa?

Mitäs jos maanpuolustusjuhlan lippulinna kannettaisiin vain ne liput, joille kantaja tulee lipun mukana. Tai kerhojen/piirien toimielimet virtaviivaistetaan sellaisten harteille, jotka tonttinsa hoitavat. Onko pari aktiivista tekemässä parempi kuin viisi näkymättöminä kirjoilla? Pitäisikö kokouskäytännöissä hyödyntää teknisiä etäyhte-yksiä? Päätöksiä varmaan syntyisi nopeammin, mutta näkyvyys heikkenisi.

Vanhat parrat häviävät riveistä väjäämättä. Nuoremmat toivotetaan tervetulleiksi ja uskon että joka kerhos-sa on mahdollista tehdä toiminnasta sen näköistä kuin nuorempi polvi haluaa. Vai olisiko tulevaisuus naisissa? Muuttuisivatko reservin kerhotkin naisvetoisiksi? Ei kai se huono juttu olisi, jos toiminta aktivoituisi?

Hannu Karjalainen

Keski-Suomen Maanpuolustussäätiön 25-vuotisjuhla

Keski-Suomen maanpuolustussäätiö juhlii 25-vuotistaivaltaan tiistaina lokakuun 20. päivänä klo 18.00 alkaen Jyväskylän Agorassa.

Juhlapuheen pitää puolustusministeriön kansliapäällikkö kenraaliluutnantti Arto Räty.

Tilaisuus on kaikille avoin maanpuolustuksellinen yleisötilaisuus, mihin olette tervetulleita!

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA Lehden seuraava numero ilmestyy viikolla 51 joulukuussa 2015. Lehteen tarkoitettu aineisto suoraan päätoimittajalle 1.12.2015 mennessä.

Lehti on Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti, joka uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustapahtumia. Lehteä ei voi tilata, vaan se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun. Osoitemuutokset on toimitettava suoraan oman liiton jäsenihteerille.

RUL: jasanasiat@rul.fi, puh. 09 405 62011
RES: jasanasiat@reservilaisliitto.fi, puh. 09 405 62010
Fax molemmille: 09 499 875

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:
Tapio Paappanen, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
paatoimittaja@ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
veijo.mononen@gmail.com

Lehden vakituiset avustajat:
Pentti Ruohotie, Tampere, Hannu Karjalainen, Jämsä,
Matti Porvali, Jyväskylä, Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä,
Kari Löfgren, Jyväskylä, Kari Hämäläinen, Viitasaari,

Sivunvalmistus ja taitto:
Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Kannen kuva: Tapio Paappanen ARPS
Painopaikka: Pirkanmaan Lehtipaino Oy, Tampere
Reserviupseeripiiri ja reserviläispiiri:
reserviupseeripiiri@ksrespiirit.fi
reserviläispiiri@ksrespiirit.fi

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Piiritoimisto:
Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ

Piirien verkkosivut:
www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Kari Löfgren
Piirien puheenjohtajat:
RUP: Santeri Heinonen, Jyväskylä puh. 040 829 5697
RES: Jouko Hyppönen, Konnevesi, puh. 0400 500 231
Piirien taloudenhoitaja:
Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 7376

Kesäisiä tuokioita kotimaakunnasta

Wilma-markkinat Viitasaarella 29.6.



Pelastuslaitoksen osasto tarjosi pienille alkusammuttajille mahdollisuuden kaataa ”tulikukon liekkejä”.

Keski-Suomen reservipiirien kesäkausi käynnistyi Viitasaarelta paikkakunnalla vuosittain järjestettäviltä Wilma-markkinoilta. Aamu oli hieman sateisen tuhuinen kun esittelyteltan pystytys alkoi. Paikkakunnan reserviupseerit ja reserviläiset eivät sitä paljokaan säikyneet vaan toiminnan esittelyyn tarkoitettu tila oli hetkessä valmis. Viitasaaren reserviupseerien ja reserviläisten yhdistysten lisäksi paikalla olivat reservipiirit ja maanpuolustusnaiset. Äänekosken

EKO-asepartio viritti ampumapaikan, jossa oli jatkuvasti tähtääjiä.

Päivän aikana sää parani. Mesuvieraita kiinnosti osasto, joka tarjosi arpajaisia, kirjojen ja ampumatoiminnan esittelyä ja muuta ajankohtaista tietoa vapaaehtoisesta maanpuolustustyöstä. Keskustelujen kuluessa oli havaittavissa, että ihmisten mielissä liikkui nykytilanne Euroopassa. Hyvin monen kanssa puhuttiin Ukrainassa tapahtuneesta.

Pelastustoimi oli varustautunut

markkinoille pienoispelastusautolla. Sen kalustolla ”vaahotosammuttajan korkuiset” tytöt ja pojat pääsivät aivan oikeasti ruiskuttamaan vettä vanerisia, punaisiksi maalattuja ”tulikukon liekkejä” kohti. Liekkikuvion kaatuminen toi tullessaan onnistumisen elämyksiä. Pelastusauton pienoismalli kiinnosti myös markkinoilla vierailutta Keski-Suomen aluetoimiston päällikköä everstiluutnantti Jukka Kentalaa siinä määrin, että idea Leopard-panssarivaunun pienoismallista jäi itämään.

Kati Markkanen

Reservipiirien osastolla toimi Viitasaaren Reserviupseerit ry:n tuorein jäsen vänrikki Kati Markkanen. Hän suoritti varusmiespalveluksensa Kainuun Prikatissa, jossa ura eteni moottorialiupseerikurssin kautta huollon reserviupseerikurssille n:o 244. Kati mainitsi olevansa ammatiltaan sisustusarkkitehti-artsaani. Huollon koulutus tuntui tarttuneen hyvin nuoreen vänrikkiin. Hän nimittäin hetkessä hankki messualueelta riittävän pitkän riman, jonka avulla saatiin



Vänrikki Kati Markkanen tutki kesäkuun piirilehteä.

maanpuolustusnaisten osaston kohdalla teltan kattoa kohotettua sen verran jyrkemmäksi ettei sadevesi tihkunut kamiinan putken reiästä enempää sisätiloihin.

Teksti ja kuvat:
Tapio Paappanen

Konnevesi-päivät 4.-5.7.



Anita Korhonen (vas.) ja Tarja Maukonen tekivät naisten toimintaa tutuksi nokipannukahvien lomassa.

Konneveden Reserviläiset ry:llä oli tänäkin vuonna oma esittelypiste Konnevesipäivillä. Kahden päivän aikana yhdistyksen aktiivit esittelivät reserviläisjärjestöjen toimintaa ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kurssitarjontaa. Lisäksi reserviläiset kertoivat Keski-Suomen maakuntajoukkojen tarjoamista mahdollisuuksista aktiivisille reserviläisille.

Reserviläisten esittelypiste kiinnosti tänäkin vuonna Konnevesipäivien yleisöä. Ajoittain esittelypisteen ympärillä oli jopa ruuhkaa. Aito nokipannukahvi ja tuoreet, suussa sulavat munkit osoittautuivat jälleen kerran erinomaisiksi sisäänheittäjiksi. Harva pystyi vastustamaan nokipannukahvin ja tuoreiden munkkien huumavaa tuoksua, joka johdatti yleisön kuin huomaamatta reserviläisten esittelypisteelle. Osasyynä ruuhkaan olivat

Naisten Valmiusliiton Keski-Suomen alueneuvottelukunnan naiset, jotka esittelivät omaa toimintaansa ja myivät itse tekemäänsä makkaraa naapuriosastolla.

Reserviläistoiminnan esittely Konnevesipäivillä on toiminut jo monen vuoden ajan erinomaisena jäsenhankintakeinona. Jälleen kerran tuli todistettua se, että henkilökohtainen kontakti voittaa parhaankin esitteen jäsenhankinnassa. Myös monen keskiuomalaisen reserviläisen ura Keski-Suomen maakuntajoukoissa on saanut alkunsa Konneveden Reserviläisten esittelypisteeltä.

Teksti ja kuva:
Jouko Hyppönen

Siellä jossain...

Toisen maailmansodan muistonäyttely Saarijärven museossa 13.6.-13.9.

Teksti: Tapio Paappanen

Kuvat: Saarijärven museo ja Tapio Paappanen



Tietokirjailija Kimmo Sorko (vas.) ja veteraani Eino Heinänen Saarijärven museolla 17.7. Keskusteltiin näyttelystä ja rintamatapahtumista.

Idea näyttelyn kokoamiseen syntyi siitä, kun II maailmansodan päättymisestä tuli kuluneeksi 70 vuotta, kertoi Saarijärven museon amanuenssi Merja Ylioja. Näyttelyyn oli saatu aitoja kirjoja, filmejä, äänitteitä ja SA-kuvien lisäksi paikallisen Hannes Hännisen valokuvia sota-ajalta. Hän toimi autonkuljettajan tehtävässä liikekannalpanon aikana ja oli innokas valokuvaaja. Hänninen on tallentanut filmille paljon niin talvi- kuin jat-

kosodankin tapahtumia. Tämä oli arvokas lisä näyttelyn valokuvantähtiin. Asepukuja ja raskaita aseita saatiin Sotamuseolta ja Museo Militarialta. Yksityisiä lainaajia oli kaiken kaikkiaan 45. Niitä löytyi Saarijärveltä, Karstulasta, Pylkönmäeltä.

Näyttelyssä oli vahvasti mukana myös tietokirjailija Kimmo Sorko. Hänen kirjojen sivuilta oli peräisin näyttelyssä olleet tekstit. Painopiste teksteissä oli tietenkin kahden

jalkaväkirykmentin – JR 48:n ja JR 50:n taistelujen tien kuvaamisessa.

Sodan aika

Näyttely kattoi sotiemme ajan kokonaan. Talvisotaan lähtö välittyi ja taistelut veivät kävijän keski-suomalaisen miesten hongan kattilaan – Taipaleen joelle. Jatkosodan hyökkäysvaiheen alkutaipaleista kotimaakunnan joukkojen kokoa-mispaikoilta oli valokuvamateriaalia, jota ei löydy SA-kuvastosta. Esillä olleista kirjeistä välittyi sen ajan vakavat huolenaiheet niin rintamalta kuin myös kotiseudulta. Asemasotavaiheen ajalta löytyi kokoelma rintamalla tehtyjä puhde-toita. Varsinkin puukkokokoelma oli näyttävä. Näyttelyssä meni non-stopina III/JR50:n taistelusta kuvattua filmimateriaalia. Osassa sitä Aunuksen radion silloinen toimittaja Pekka Tiilikainen selosti rintaman tunnelmia.

Sodan jälkeen

Sotien jälkeisistä ajasta oli selkeät tilastot sodissa menehtyneistä. Niistä näki miten sota kosketti Saarijärveä, Karstulaa ja Pylkönmää. Lottia ei oltu unohdettu eikä myöskään asekatkenta. Edesmenneen Viitasaaren kaupunginjohtaja Asko Liimataisen isän hautaan oli

sijoitettu asekatko, jonka esineistöä oli näyttelyssä näkyvillä. Kätkö oli tehty lokakuussa 1944 pian Asko Liimataisen isän hautaamisen jälkeen. Se kaivettiin vihjeiden perusteella esiin vuonna 2006. Vihjeenä Asko Liimataiselle oli kerrottu, että ”isäsi päällä lepää raskas lasti”.

Veteraani Eino Heinänen

Hän lähti vuonna 1943 varusmieheksi Kuopioon. Sen jälkeen osoitteena oli Syvärin rintama ja Jalkaväkirykmentti 50. Eino Heinänen toimi taistelulähetinä koko sodan ajan. – Lähettääkö ne lapsia tänne sotaan, kertoi Eino tunnelmista Syvärillä kun hän oli saapunut perille. Hänen sotatientsä alkoi Syvärin eteläpuolelta, jossa suomalaiset joukot olivat edenneet noin 30 km:n verran virran eteläpuolelle. Pioneerien rakentaman Pidman-silta oli jäänyt hyvin Einon mieliin. Viimeinen tehtävä Eino Heinänsellä oli Ihantalassa kesällä 1944. Soppakuljetuksen vieminen joukoille oli tavoitteena, mutta niin oli ilma rautaa täynnä, että määränpäähän ei päästy. Sotatilanteen ruokailuajoilla oli yleensä tapana viivästyä ja lämpimän ruoan saapuminen vaikka kylmänä oli eturintaman sotilaalle juhlaa.



Aina ei sodassa ammuta tykillä. Viljan puintia 11 D:n alueella kesällä 1943.

Kuva:
Saarijärven museon kokoelmat

Kuva vasemmalla:
JR20:n miehistöä ja kuormastoja vetäytymässä Sakkolasta Simpeleelle 14.3.1940.
Kuvaaja: Hannes Hänninen

Kuva vieressä:
Puna-armeijan panssareiden ylpeys KLIM VOROSILOV pyssähtyi Alekassa 1.9.1941 miinoitukseen.
Kuvaaja: Erkki Mustakallio

Päätoimittajan kommentti

Useiden museoiden sotahistorian teemanäyttelyjä nähneenä, pidän tänä kesänä Saarijärven museon ”Siellä jossain” – näyttelyä erittäin korkeatasoisena. Kokonaisuus Suomen käymistä sodista välittyi katselijan mielikuviin hyvin. Erityisen arvon annan paikkakunnalla vaikuttaneen Hannes Hännisen ja museon hallussa olevalle muulle valokuvamateriaalille. Saarijärven museo on onnistunut taltioimaan upeaa materiaalia arkistoihinsa, jotka näyttelyssä osittain avautuivat. Pienenä vinkkinä sotahistorian tutkijoille ja historian opiskelijoille – olkaapa yhteydessä Saarijärven museoon ja aloittakaa tutkimustyö sen valokuva-arkistosta. Ette tule petymään.



Loppuuko Komendantin Cup? Onko itsenäisyyspäivänä lipunkantajia?



Syksy alkaa

Kesän alkaessa noin puolet suunnitelluista kursseista oli saatu toteutettua. Myös muutamia kursseja oli kesän aikana, siispä kurssitoiminta kesän aikana kohdistui muutamisiin erilaisiin markkinatapahtumiin.

Kolean kesän jälkeen, lämpöisen elokuun lopulla kurssit käynnistyivät todenteolla ja syyskauden avajajana toimi perinteisesti Norssin lukioalaisten ryhmäyhtymiskurssi jolla osanottajia olikin runsas sata.

Syyskuun puolessavälissä, onkin saatu Naisten valmiusliiton SYYSLENTO 2015 päätökseen. Tätä kirjoittaessa kurssille ilmoittautuneiden määrä on yli 450 kurssilaista. Kurssin hallinnointi ja valmistelu onkin vienyt KOTU-päällikön syksyn työajasta leijonan osan!

Missä osallistujat?

Taistelijan Testiammuntojen sekä Komendantin Cup:n suosio

alkaa laantua, vaikkakin syksyn ensimmäisessä Taistelijan Testiammunnon Kivijärvellä oli kurssi täynnä niin seuraavat kurssit, joka oli suunniteltu toteutettavaksi Luhangassa ja Jämsässä peruttiin vähaisen osallistujamäärän vuoksi! Samoin Komendantin Cup:n 2-osakilpailun osallistujamäärä oli huomattavan pieni. Kurssille oli ilmoittautunut vain 12 ampujaa.

Useat reserviläiset ovat ilmaisseet minulle huolensa PV-uudistuksen aikaansaamasta puolustusvoimien ampumarajojen lakkauttamisista. Myös mahdollisuutta ylläpitää omaa ampumataitoa on usein tiedusteltu minulta. Siksi tuntuukin peräti oudolta perua juuri näitä kursseja jotka mahdollistaisivat reserviläisen ylläpitää omaa ampu- maitaatoaan.

Suunnittelua lokakuussa

Lokakuun puolessa välissä toteutetaan Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön kolmas suunnittelutalaisuus. Tilaisuudessa viimeistellään vuoden 2016 koulutustapahtumat sekä valmistellaan vuoden 2017 suunnitelmarunko. Samoin Keski-Suomen aluetuomisto antaa tilaisuudessa suunnitteluperusteet vuodelle 2018. Tulen kutsumaan tilaisuuteen Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön avainhenkilöstön.

Valtakunnallinen paraati

Joulukuussa onkin Jyväskylällä kunnia isännöidä Itsenäisyyspäivän valtakunnallinen paraati!

KSKOTU toteuttaa paraatissa Veteraani- ja Maanpuolustusjärjestöjen lippulinna. Toiminta on hy-

vin samankaltainen kuin Maanpuolustusjuhlassa. Molemmille lippulinnoille onkin jo johtajat löytynyt, pysyköön heidän nimensä vielä arvoituksena! Kurssi perustetaan Jyväskylän Normaalikoulun tiloissa Yliopistonkadulla ja kurssi majoitetaan, niiden osalta jotka sen tarvitsevat, Ilmasotakoulun tiloihin. Paraatikatselmus toteutetaan Harjun kentällä ja ohimarssi Yliopistonkadulla. Käykääpä ilmoittautumassa Itsenäisyyspäivän Valtakunnallisen paraatin lippulinnaan!

Syksyn aikana on useita muitakin mielenkiintoisia kursseja tarjolla. Perehdy Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön kurssitarjontaan mpk.fi sivuilla ja ilmoittaudu mieleisellesi kurssilla.

Menneestä kesästä

Myös Sulkavan 48. Suursoutuihin osallistuttiin heinäkuun 11.päivänä yhteistoimin Suomen Rauhan- turvaajaliiton venekunnan kanssa. Kirkkovenesarjaa osallistui 66. venekuntaa ja saaliiksemme tuli tällä kertaa 38 sija ajalla 5:29:01. Voittajajoukkueelle hävisimme noin puolitosta tuntia. Venekunta tapasi ensimmäisen kerran lähtöaamuna ja harjoittelu toteutettiin soutamalla lähtölinjalle. Tällä harjoittelumäärällä saavutettu sijoitus on hyvä.



Rauhan turvaajat soutivat niin että vesi pärskyi.



Tukikurssi maanpuolustusjuhlassa Jämsässä. Veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen lippulinna esillä yhdessä Ilmasotakouluun lipun kanssa.

Keski-Suomen maanpuolustusjuhlan tukikurssi Jämsässä

Keski-Suomen Maanpuolustus- juhla järjestettiin 8.8.2015 Kannonkoskella. Osallistujia kurssilla oli ilmoittautunut MPK:n tietojärjestelmän kautta määräraikaan mennessä noin 40 henkeä. Muutamien muistutusten jälkeen kurssilla oli jo 86 ilmoittautunutta ja loppujen lopuksi kurssille osallistui 77 kurssilaista. Varustamistarpeen ilmoitti 45 kurssilaista, kuljetustarpeen 21 kurssilaista ja majoituksen ilmoitti tarvitsevana 45 kurssilaista. Näistä 40 ilmoittautuneesta 7 toimi kurssin järjestelytehtävissä tai toimivat kalustonäytelyssä esittelijänä. Hotelli Jämsään tehtiin ennakkotietojen perusteella varaus 45 hengelle. Perjantai-illan lopullinen vahvuus oli 65 kurssilaista, näistä muutama ei ollut edes ilmoittautunut kurssille MPK:n järjestelmän kautta, saapuivat vain paikalle kuitaamaan varusteita. Ei siis ole ihme, että huoneetkin olivat hukassa!

Alkukahaluuksista huolimatta kurssia sai toteutettua sille määrätty tehtävät, kunniavartion sankarihautausmaalla, Suomen lipun lippuvartion sekä veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen lippulinna (29+24) lippua. Osalle maanpuolustusjärjestöjen lipusta ei riittänyt kantajia, mutta ne osallistuivat telineessä päiväjuhlaan muiden lippujen kanssa. Veteraanijärjestöjen lippulinna johtajana toimi kapteeni Voitto Suosaari sekä maanpuolustusjärjestöjen lippulinnaa taasen johti yliluutnantti Hannu Mantela. Jämsän ”omat pojat” johtivat joukkojaan tasatahtiin. Kurssille osallistui myös viisi naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittanutta reserviläistä. Olipa valalla Jämsän urheilukentällä myös harvinainen parivaljakko, isä seistessä lippulinna, hänen poikansa vannaessa oman sotilasvalansa.

Vuonna 2016 Muurameen

Seuraava Keski-Suomen Maanpuolustusjuhla ja Ilmasotakoulun vala toimeenpannaan 9.8.2016 Muuramessa, kurssille pääsee ilmoittautumaan MPK:n tietojärjestelmässä alkuvuodesta 2016.

Toivotan lukijoille turvallista alkavaa syksyä!

KSKOTU-yksikön päällikkö Riku Tenhunen

Kuvat: Rainer Fabricius Tapio Paappanen

Keski-Suomen Maanpuolustajan vuosikerrat digitoidaan



Vieläkö muistuu mieleen lehden ensimmäinen kansisivu?

sästämme puuttuvat lehden numerot. Ei mennyt kuin pari minuuttia kun reserviläispiirin kokouksessa mukana ollut Panu Moilanen ilmoitti, että Jyväskylän Yliopiston kirjastosta löytyy lehden koko historia.

Ideasta toteutukseen

Tiedotustoimikunnassa on pohdittu vuoden mittaan koko ilmestyneen aineiston digitointia. Asian on edennyt ja annetaanpa Panu Moilaisen Jyväskylän Yliopistosta kertoa asiasta lisää:

”Piirilehtemme Keski-Suomen Maanpuolustaja alkoi ilmestyä 33 vuotta sitten vuonna 1982. Vuodesta 2010 alkaen lehden numerot on julkaistu myös digitaalisena pdf-tiedostoina reservi- ja maanpuolustajien kotisivuilla. Nyt on päätetty tarjota kiinnostuneille mahdollisuus digitaaliseen aikamatkailuun koko lehden historian ajalle.

Tarkoituksena on digitoida kaikki ilmestyneet Keski-Suomen Maanpuolustajan numerot ja julkaista ne verkossa. Useat yliopistokirjastot - mm. Jyväskylän yliopiston kirjasto - saavat kulttuurilainestojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain perusteella automaattisesti vapaakappalekokoelmiinsa kaiken Suomessa painetun materiaalin.

Piirilehden digitointityössä onkin tarkoitus hyödyntää ennen kaikkea Jyväskylän yliopiston kirjaston kokoelmia ja täydentää niitä tarvittaessa esimerkiksi Kansalliskirjaston kokoelmasta, jos jokin

ilmestyneistä numeroista jostain syystä puuttuisi paikallisen yliopistokirjaston kokoelmasta.

Digitoiduille piirilehdille suoritetaan myös tekstintunnistus. Tämän ansiosta koko piirilehden sisältö indeksoituu ajan myötä myös verkon hakukoneisiin. Tämä helpottaa huomattavasti kiinnostavan sisällön löytämistä digitoidusta materiaalista.

Lehtien digitointi on käytännössä kokonaan käsityötä. Tästä johtuen yli kolmenkymmenen vuoden lehtien digitointi ei tapahdu hetkessä. Tarkoitus kuitenkin on, että digitointityö saataisiin valmiiksi vuoden 2016 loppuun mennessä.”

Tulossa arvokas kokonaisuus

Digitointityön käsityövaihe toteutetaan tiedotustoimikunnan ”jäsentenvälisenä työnä” sen mukaan miten kalentereista löytyy työlle aikaa. Jyväskylän Yliopiston puolelta työtä ohjaa siellä opettajana toimiva ja reserviläispiirin hallituksen jäsen Panu Moilainen. Aiheesta lisää tulevilla lehdillä.

Kun tämä projekti on saatu maaliin, niin lehden lukijoille ja tutkijoillekin avautuu arvokas tietokanta, josta voi ammentaa käyttöönsä keskisuomalaisesta maanpuolustustyöstä vuosikymmenten saatossa uutisoitua aineistoa.

Teksti: Tapio Paappanen Panu Moilanen Kuva: Piirilehden arkisto



Ampumaratayhdistyshankkeen vetäjä Otso Heikkinen Pioneerirykmentiltä jääneen 300 metrin ampumaradan 150 m:n ampumapaikan tuntumassa. Tavoitteena on ampumatoiminnan aloittaminen tulevana keväänä.

Ampumaratayhdistys perustettiin Keuruulle

Ampumaratayhdistyksen perustamisasiakirjan allekirjoittivat Keuruun Seudun Ampujat ry, Haapamäen Seudun Reserviläiset ry ja Keuruun Riistanhoitoyhdistys. Yhdistys on yleishyödyllinen ja siihen voi liittyä mikä tahansa ammuntaa harrastava yhdistys, joka hyväksyy säännöissä mainittu tarkoituksen.

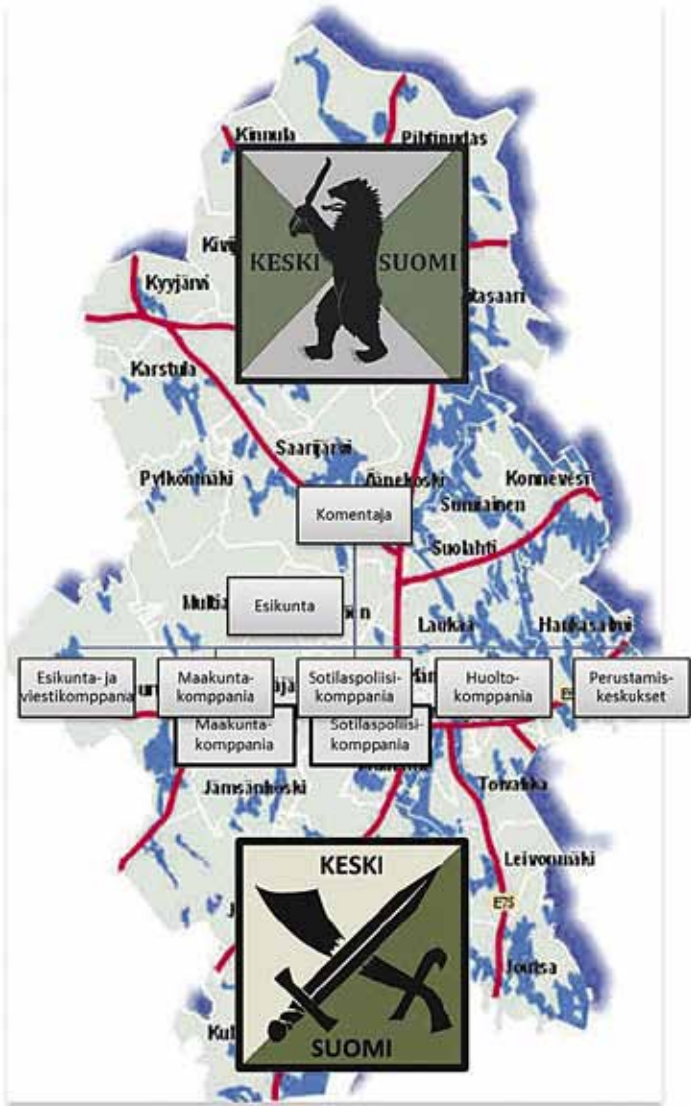
Aiemmin keväällä Keuruun Seudun Ampujat ry ja Maavoimien esikunta sopivat kaupasta, jonka myötä ampumaseura osti Pioneerirykmentiltä vapautuneen ampumaradan laitteistot. Nyt perustettu ampumaratayhdistys ottaa myöhemmin sovitavalla tavalla vastuulleen kyseiset laitteet.

Syksyn aikana on tarkoitus tehdä katselmointi ampumaradoille ja varmistua ratojen nykytilasta ja tarvittavista korjauksista kustannusarvioineen. Lisäksi tarkennetaan alustavaa toiminnan ja talouden suunnitelmaa.

Keuruun kaupunki valmistelee parhaillaan maa-alueiden ja kiinteistöjen hankintaa Metsähallitukselta ja Senaatti-kiinteistöt Oy:ltä. Tavoitteena on, että toiminta voitaisiin käynnistää ensi kevään aikana.

Teksti ja kuva: Tapio Paappanen

Paikallispataljoona - kotiemme turva



Paikallispataljoonan organisaatio.

Keski-Suomen maakunnassa paikallispataljoonassa palvelee alueensa hyvin tuntevia maanpuolustustahtoisia reserviläisiä - miehiä ja naisia. Reserviläisiä, jotka osaavat asiansa, haluavat oppia uutta, haluavat toimia ja harjoitella yhdessä. Paikallispataljoona pitää huolen, että maakunnassamme asiat ovat kunnossa myös mahdollisten kriisien aikana. Sitä ovat hoitamassa hieman yli 2000 sotilasta. Joukko, joka on määrältään riittävä, mutta jonka iskukyky ja toimintakyky perustuvat ensisijaisesti kovaan tahtoon - tahtoon olla kotiemme turvana myös vaikeina aikoina.

Paikallispuolustuksen perusteita

Puolustusvoimien joukot jaetaan käyttöperiaatteiden mukaisesti operatiivisiin, alueellisiin ja paikallisjoukkoihin. Paikallisjoukot ovat paikallisiin taistelu- ja tukemistehäviin käytettäviä sodan ajan joukkoja. Ne koulutetaan ja varustetaan

tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Paikallisjoukkojen tehtäviä ovat mm. joukkojen perustaminen, kohteiden suojaaminen, erikoisjoukkojen vastainen toiminta ja yhteistoiminta siviiliviranomaisten kanssa.

Paikallisjoukkoja voidaan myös normaalioloissa käyttää muiden viranomaisten tukemiseen. Tuolloin käytetään yleensä maakuntakomppanioiden virka-aputehtäviin koulutettuja ja sitoutuneita reserviläisiä. Keski-Suomen maakunnassa näitä reserviläisiä harjoitetaan seuraavan kerran ”KESKI 15” harjoituksessa marraskuussa. Paikallisjoukkojen kouluttamisessa hyödynnetään laajasti vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen resursseja sekä vapaaehtoisuutta.

Kaikki puolustusvoimien joukot osallistuvat osaltaan paikallispuolustuksen toimeenpanoon. Joukkojen toimintojen yhteen sovittamisella optimoidaan puolustusvoimien joukkojen ja suorituskykyjen käyttö yhteiskunnan toimintojen turvaamiseksi koko valtakunnan alueella. Maavoimien paikallisjoukot organisoidaan poikkeusoloja

varten paikallispataljooniksi, jotka perustetaan valmiutta kohotettaessa.

Paikallispataljoona

Paikallispataljoonat vastaavat sotilaallisen maanpuolustuksen suunnittelusta, johtamisesta ja toteuttamisesta yhteistoiminnassa muiden viranomaisten sekä toimijoiden kanssa vastuualueellaan. Paikallispataljoonan komentaja yhteen sovittaa muiden vastuualueellaan toimivien joukkojen toiminnot paikallispuolustuksen toteuttamiseksi.

Paikallispataljoonan päätehtävät ovat joukkojen perustaminen, aluevalvonta ja kohteiden suojaaminen. Paikallispataljoonan tehtäviä voivat lisäksi olla:

- joukkojen koulutus
- asevelvollisuusasioiden hoito
- taistelutehtävät
- tiedustelu ja valvonta sekä tulenkäyttö
- erikoisjoukkojen vastainen toiminta
- vastuualueen tiedon ja alueiden käytön suunnittelu ja johtaminen
- perustettujen joukkojen keskitysmarssien ohjaaminen
- etsintä ja pelastustoiminta sekä tuki muille viranomaisille

Paikallispataljoonien kokoonpano ja tehtävät vaihtelevat eri toiminta-alueilla. Tämän vuoksi niiden toiminnassa eri alueilla korostuvat eri tekijät. Kohteiden suojaamisessa ja aluevalvonnassa korostuu yhteistoiminta puolustushaarojen ja Pääesikunnan alaisten laitosten, viranomaisten ja muiden toimijoiden (vartiointiliikkeet, yritykset jne.) kanssa. Paikallispataljoonan esikunnassa ylläpidetään vastuualueen tilannekuvaa. Tilannekuvaan liittyen suunnitellaan tiedon ja alueiden käyttö kaikissa vaiheissa ylemmän johtoportaan ohjaamalla tavalla.

Paikallispataljoonat suojaavat erikseen käskettävät sotilaallisesti ja yhteiskunnallisesti tärkeät kohteet. Tärkeimmille kohteille voidaan ryhmittää joukkoja pysyvästi. Osalle kohteista ryhmitetään joukkoja määräaikaisesti. Aluevalvonnalla ja -partioinnilla sekä teknisellä välineistöllä tehostetaan kohteiden suojaamista. Tarvittaessa kohteelle vaikutetaan käytössä olevilla joukoilla. Tilannekuvan ja johtamisen merkitys korostuu tehtävien toimeenpanossa.

Liikkuvat partiot

Kohteiden valvonnassa hyödynnetään olemassa olevia teknisiä apuvälineitä. Suunniteltaessa valvontaa ja suojaamista tulee hyödyntää myös muiden viranomaisten ja toimijoiden valvontajärjestelmät.

Aluevalvonta ja -partiointi toteutetaan muun muassa muodostamalla liikkuvia partioita. Valvonnan ja partioinnin painopiste riippuu voimassa olevasta tilanteesta ja sitä muutetaan tarpeen niin vaatiessa. Valvonnassa käytetään useita toimintatapoja. Aluevalvonnan ja partioinnin tulee olla epä säännöllistä aikaa ja paikkaan sidottuna. Hyvällä ja tehokkaalla aluevalvonnalla ja partioinnilla voidaan rajoittaa myös erikoisjoukkojen toimintaa. Valvonnan ja partioinnin merkitys tilannekuvan ja -tietoisuuden ylläpidossa on erittäin tärkeä.

Taistelutehtävät

Varsinaisten taistelutehtävien toteuttamiseen paikallispataljoonilla on rajoitettu kyky. Nämä taistelutehtävät vaihtelevat toiminta-alueen erityispiirteiden mukaisesti. Tehtäviä voivat olla esimerkiksi sivustan suojaaminen, maahanlaskun torjunta ja reservitehtävät.

Perustaminen toteutetaan alueellisesti hajautetusti ja paikallisesti keskitetysti. Perustamisorganisaatiolle suunnitellaan perustamisen jälkeiset tehtävät. Perustamisorganisaatiota on mahdollista käyttää paikallispataljoonan muiden tehtävien suorittamiseen. Perustamisorganisaatiolle suunniteltavien muiden tehtävien toteuttaminen ei saa vaarantaa organisaation kykyä joukkojen purkamiseen ja kotiuttamiseen.

Johtaminen

Paikallispataljoonaa johtaa pataljoonan komentaja. Komentajan johtamista tukevat pataljoonan esikunta ja johtamisjärjestelmä. Paikallispataljoonan esikunnan runko muodostetaan yleensä maavoimien joukko-osaston alaisesta aluetoimistosta ja täydentämällä henkilöstöä reservistä. Suurena etuna tässä on se, että paikallispataljoonan avainhenkilöstö tekee alue-toimiston tehtävien kautta jo normaalioloissa yhteistoimintaa paikallisviranomaisten sekä alueensa reservin kanssa. Paikallispataljoonien kokoonpanot vaihtelevat toiminta-alueittain tehtävien ja alueiden erityispiirteiden mukaisesti, mutta kokoonpanon perusrakenne on kaikilla samankaltainen. Paikallispataljoonaan kuuluu ainakin komentaja ja esikunta, esikunta- ja viestikomppania, maakuntakomppania, yksi tai useampi sotilaspoliisikomppania, paikallishuoltokomppania ja perustamiskeskus.

Esikunta

Paikallispataljoonan esikunta tukee paikallispataljoonan komentajan johtamis-toimintaa. Keski-Suomessa paikallispataljoonan esikuntaan kuuluu aluetoimisto myös poikkeusolojen aikana. Paikallispataljoonan esikunta vastaa muun muassa:

- paikallispataljoonan operatiivisesta suunnittelusta ja johtamisesta
- tilannekuvan kokoamisesta, ylläpitämisestä ja jakamisesta
- viranomaisyhteistoiminnan suunnittelusta ja toteuttamisesta paikallisella tasolla
- asevelvollisuusasioiden hoidosta (asevelvollisten valvonta, sijoittaminen ja käsitys, VAP-asioiden käsittely, palveluskelpoisuuden arviointi, kutsuntojen järjestäminen, henkilötäydennys suunnitelmien laatiminen ja täytäntöönpano sekä maanpuolustustyö)
- virka-aputehtävien toteuttamisesta
- sotilasalueen johtamana vastuualueensa tiedon ja alueiden käytön suunnittelusta ja johtamisesta yhteistoiminnassa alueella toimivien joukkojen kanssa
- paikallispataljoonan joukkojen sekä perustamisen aikaisen huollon suunnittelusta ja johtamisesta.



Sotilaspoliisiryhmät pystyvät toimimaan itsenäisesti suppealla kohteella.

Paikallispataljoonan yksiköt

Esikunta- ja viestikomppania tehtävänä on mahdollistaa paikallispataljoonan johtamistoiminta. Esikunta- ja viestikomppania tukee muita pataljoonan perus-yksiköitä. Esikunta- ja viestikomppaniaan kuuluu komppanian päällikkö ja johto-osa, komentojoukkue, komentopaikkajoukkue, viestijoukkue, pioneirijoukkue ja huoltojoukkue.

Maakuntakomppaniaan kuuluu komppanian päällikkö ja komppanian johto-osa, komentojoukkue, kolme jääkärijoukkuetta, virka-apujoukkue, kevyt kranaatinheitinjoukkue ja huoltojoukkue. Maakuntakomppanian päätehtävät ovat kohteiden suojaus ja aluevalvonta. Paikallispataljoonan joukoista maakunta-komppania soveltuu parhaiten normaaliolojen ja poikkeusolojen virka-aputehtäviin. Maakuntakomppaniaa voidaan käyttää myös erikoisjoukkojen vastaiseen toimintaan ja taistelutehtäviin. Maakuntakomppanian kaikki joukkueet pystyvät suojaamaan suppean kohteen. Maakuntakomppanian jääkäri-ryhmät kykenevät rajoitetusti aluevalvontaan, suppean kohteen suojaamiseen sekä kuljetusten suojaamiseen.

Sotilaspoliisikomppaniaan kuuluu komppanian päällikkö ja komppanian johto-osa, komentojoukkue, kolme sotilaspoliisijoukkuetta ja huoltojoukkue. Sotilaspoliisikomppanian päätehtävät ovat kohteiden suojaus, aluevalvonta, etsintä- ja kiinniottehtävät, henkilösuojaus, rajoitetut taistelutehtävät, liikenteen ohjaus, sotavankitehtävät ja virka-aputehtävät. Käytettäessä sotilaspoliisikomppaniaa varsinaisiin taistelutehtäviin on sitä tuettava epäsuoralla tulella ja panssarintorjunnalla. Sotilaspoliisikomppanian kaikki joukkueet pystyvät suojaamaan suppean kohteen. Sotilaspoliisiryhmät pystyvät toimimaan itsenäisesti suppealla kohteella, aluepartiossa ja kuljetuksen.

Paikallishuoltokomppaniaan kuuluu komppanian päällikkö ja johto-osa, täydennys- ja kuljetusjoukkue sekä huoltojoukkue. Paikallishuoltokomppania on paikallispataljoonan huoltojoukko, jonka päätehtävä on järjestää paikallispataljoonan tehtävien logistinen tuki ja tuottaa huollon palvelut. Paikallishuolto-komppania soveltuu materiaalisesta suorituskyvystään johtuen parhaiten paikallisten operaatioiden tukemiseen tukialueella, jossa se tukeutuu kiinteään infrastruktuuriin ja muihin paikallisesti käyttöön saataviin resursseihin. Määrävahvuinen paikallishuoltokomppania kykenee huoltamaan paikallispataljoonan vahvuisen

joukon paikallisesti käyttöön osoitun infrastruktuuriin ja siviiliyritysten, logistiikkaryhmittien logistiikkajoukkojen ja puolustushaarojen huoltojoukkojen tukemana.

Perustamiskeskus vastaa käskettyjen joukkojen perustamisesta. Lisäksi osalla perustamiskeskuksesta valmistaudutaan purkamaan ja kotiuttamaan perustettuja joukkoja. Perustamisorganisaatioille voidaan käskä perustamistehtävien lisäksi myös muita tehtäviä. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi:

- kohteen suojaaminen, vartiointi ja alueen valvonta
- joukkojen huoltaminen
- paikallistason yhteistoiminta-asiat
- henkilötäydennys.

Maanpuolustushenki- ja tahto

Keski-Suomen maakunnassa paikallispataljoona on toimiva joukko. Paikallis-pataljoonaan sijoitettua henkilöstössä näkyy korkea maanpuolustustahto, joka on meillä täällä Keski-Suomessa erinomaisella tasolla. Olen kulu- van vuoden aikana tavannut paikallispataljoonan keskeisiä henkilöitä perusyksiköiden kertausharjoituksissa. Minä voin komentajana olla tyytyväinen joukkooni. Paikallispataljoonan henkilöstö on osaavaa ja huippuhenkistä.

Ensimmäisiä tapamistani reservini kanssa nykyisessä tehtävässäni oli palaveri maakuntakomppanioiden johtohenkilöiden kanssa. Tapaminen oli kerta kaikkiaan hieno hetki. Heidän sitoutuneisuus, tahto ja intohimo ovat malliksi kelpaavia ja kertoo minulle Keski-Suomen reservistä paljon. Yleinen asevelvollisuus toimii.



”Tahto-taito-välineet.”

Alue toimiston päällikkö
Everstiluutnantti Jukka Kentala



Maakuntakomppanian jääkäriryhmät kykenevät rajoitetusti aluevalvontaan.

Kokoaan suurempi muistomerkki

Brittiläiset talvisodan vapaaehtoiset saivat muistomerkin Korpilahdelle 7.9.

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen



Muistomerkin paljastuspuheen suomeksi piti Matti Hyvärinen. Irlannin suurlähettiläs Colm O' Floinn- (vas.) vierellään Britannian suurlähettiläs Sarah Price kunnioittivat läsnäolollaan muistomerkin paljastustilaisuutta. Kunniovartiossa olivat Jan Niukkanen ja Perttu Hietanen.

Korpilahden Reserviupseerikerho käynnisti muistomerkkihankkeen vuoden 2014 lopulla. Muistomerkin paljastustilaisuus pidettiin 7. syyskuuta 2015. Silloin tuli kuluneeksi tasan 75 vuotta siitä, kun britit saapuivat Korpilahdelle. Britannian ja Irlannin suurlähettiläiden paikallaolo toi Korpilahden Tähtiniemen muistomerkin paljastamistilaisuuteen juhlanan tunnelman. Brittiläisten vapaaehtoisten tarina on erikoinen ja ainutlaatuinen sekä varsin tuntemattomaksi jäänyt osa keskisuomalaisista sota-historiaa. Suomessa osasto Sisul-

le ei ollut aiemmin muistomerkkiä pystytetty. Britit olivat Korpilahdella kaikkein pisimmän ajan, kymmenen kuukautta. Sen mukaan määräytyi myös muistomerkin sijoituspaikka.

Vapaaehtoisia yli 200

Suomeen tuli talvisodan aikana ja välittömästi sen jälkeen vapaaehtoisina yhteensä 227 Lontoosta lähtenyt ja Norjan kautta Suomeen tullutta brittiä ja kansainyhteisömaiden kansalaista taistelemaan

Suomen itsenäisyyden puolesta. Heidän kanssaan tuli myös muutamia syntyperältään muiden maiden kansalaisia. Värväys Lontoossa viivästy, joten enempää vapaaehtoisia ei ehtinyt talvisodan aikana lähteä. Kaikkiaan Lontoossa oli ilmoittautunut noin 8900 vapaaehtoista lähtemään Suomeen. Maahan tulleet vapaaehtoiset eivät ehtineet talvisotaan, joten osa heistä palasi takaisin pian saapumisensa jälkeen. Suurin osa jäi Suomeen saamaan sotilaskoulutusta.

Osasto Sisu

Lapualla ulkomaalaisista vapaaehtoisista perustettiin Osasto Sisu, jossa britit ja muut Lontoosta läheneet muodostivat oman kompaniansa. Brittikomppania sai aluksi peruskoulutusta Lapualla, mistä heidät siirrettiin Savonlinnaan saamaan sotilastaalista jatkokoulutusta. Brittikomppania oli Suomen armeijan III Armeijakunnan erillinen komppania 17. huhtikuuta 1940 - 31. toukokuuta 1940. Kesäkuusta 1940 alkaen britit olivat siviilejä. Britit tulivat Jyväskylään 20. kesäkuuta 1940 ja heidät siirrettiin sieltä Korpilahdelle 7. syyskuuta 1940, jossa heidät majoitettiin Tähtiniemeen. Tuolloin osaston vahvuus oli 138 miestä. Kaikki eivät kuitenkaan olleet Tähtiniemessä, vaan työskentelivät muualla mm. Englannin kielen opettajina. Britit lähtivät Suomesta 28. kesäkuuta 1941. Heidät kuljetettiin Korpilahdella Tornion kautta Ruotsiin. Jatkosota oli syttynyt 25. kesäkuuta 1941.

Vapaaehtoistyötä korostettiin

Muistomerkin äärellä ja Tähtiniemessä järjestetyssä lounastilaisuudessa käytetyissä puheenvuoroissa korostettiin vapaaehtoistyön tärkeyttä. Brittien lähtö tapahtui vapaaehtoisesti maahan, joka oli jou-

tunut oikeudettoman hyökkäyksen kohteeksi. Muistomerkin todettiin muistuttavan myös tulevia sukupolvia vapaaehtoisesta auttamisen halusta. – Sieltä kaukaa tultiin Suomeen puolustusajatus päässä, totesi Jari Colliander Jyväskylän kaupungin edustajana. – Piilossa ollut brittiläisten asia on nyt saanut arvoisan päivänvalon ja edustaa Keski-Suomen historiaa parhaimmillaan, totesi Keski-Suomen Liittoa edustanut Hannu Korhonen. – Talvisotaa oli tositarina tahdosta, hengestä ja isänmaanrakkaudesta, kertoi everstiluutnantti Jukka Kentala ja kohdensi samat sanat muistomerkkihankkeen korpilahtelaisille teki-joille. Samalla hän oli kiitollinen suurlähettiläille heidän läsnäolostaan ja halustaan olla kunnioittamassa yhteistä taivalta talvisodassa.



Sisu-risti.



Muistokiveen kiinnitettiin kolme messinkilaattaa: Sisu-ristin reliefi ja päälaatta, jossa on teksti ja pystyttäjät sekä yhteistyölaatta, jossa on yhteistyössä mukana olleiden tahojen ja henkilöiden nimet. Laatat valmisti lahtelainen Paasikivi Oy ja muistokiven lahjoitti korpilahtelainen Salon Kiviteollisuus Oy.

Reserviupseerit 70 vuotta Jämsässä



Aikoinaan on voitettuja komeita plaketteja esittelevät Jämsän Reserviupseerien hallituksen Antti Saine (vas.), Lauri Mikkonen, Markku Mäkelä, Hannu Mantela ja Voitto Suosaari, jonka käsissä kiiltelee myös tuorein pokaali.

Jämsän Seudun Reserviupseerit ry perustettiin vuonna 1945, suurena reserviupseeriyhdistysten perustamisvuotena. Tänä vuonna saavutetaan siis 70 vuoden rajapyykki.

Kerhon toimipiiri kattoi sekä Jämsän että Jämsänkosken kunnat, vaikka kotikunnaksi merkittiinkin Jämsänkoski.

Yhtyneet Paperitehtaat oli alusta alkaen vahvasti tuke-massa toimintaa ja jäsenistös-sä oli luonnollisesti paljon so-dan käyneitä, muun muassa en-simmäinen puheenjohtaja, III/ KTR 19:n eli Niemen patteris-ton komentaja, aiempi Jyväskylän suojeluskuntapiirin Jäm-sän päällikkö, everstiluutnantti Aarne Niemi.

Sosiaalityötä

Yhdistyksellä oli alkuvuosina vahva sosiaalinen tuen rooli, reserviupseereiden perheitä avustettiin ja kaatuneiden leskiä tuettiin, muun muassa keräyksin ja hankkimalla Reserviupseeriliiton kautta Ruot-sista sokeria, tupakkaa ja kahvia, jotka myytiin voitolla ja rahat jaetiin avustuksina.

Maaseudulle tehtiin pyöräretkiä, kunnan kohottamisen ja paikallistuntemuksen lisäksi tärkeää oli se, että maalaistaloissa pysähdyttäessä niissä tarjottiin aina kunnan ruoka. Paljon myös retkeiltiin ja urheiltiin, jäseniä oli jopa Pohjoismaiden mestaruuskisoissa ja esitelmätai-lauksien puhujat ulottuivat eversti Valo Nihtilästä Arvo 'Poika' Tuomiseen. Aktiivisista kilpailuvuois-

ta muistuttaa komea palkintopla-kettien rivi.

Rahat turvaan

Perustajajäsenet Veikko Kilpi ja Jaakko Vihijärvi ovat kertoneet kokeneensa Reserviupseeriliiton tärkeäksi Suojeluskuntajärjestön ja Aseveliliiton työn jatkajaksi. RUL:n lakkautus oli ilmassa, siitä saatiin jo paikallisen kansanedus-taja Valfrid Eskolan varoitussoitto. Yhdistyksen rahat ehdittiin siirtää jo turvaan, mutta onneksi lakkaut-tamismääräystä ei koskaan tullut.

Sodanjälkeinen ilmapiiri ei ollut suo-nea maanpuolustustaitojen ylläpidolle. Pitkäaikainen aktiivi-jäsen Jussi Rytkönen kertoi, kuin-ka ampumaharjoituksessa tauluja paikkaillessaan radalle tuli muuta-

ma paikallinen kommunisti, jotka tiukkasivat millä luvalla ammus-kellaan.

Rytkönen kertoi että nimismie-hen luvalla. Tulijat uhkasivat että tällainen ammuskelu kyllä loppuu. Jussi vastasi ettei tiedä loppuuko, mutta sen hän tietää että kohta siel-tä tulee yhteislaukaus, joten täs-tä on parasta siirtyä syrjemmälle. Kuokkavieraat häipyivät nopeasti ja vähin äänin.

Tehdasyhtiön tuki näkyi esimerk-iksi siten, että kun pidettiin pai-kallisia kilpailuja, tulospalvelua il-mestyi aina pyytämättä hoitamaan tehtaan konttorin naisia. Yhtyneiltä saatiin myös toimittilat sekä vuok-rattua harjoitusalue Köntin metsän-kämpän ympäriltä yhdessä reservi-läisyhdistyksen kanssa.

Yhteistyö reserviläiskerhon kanssa on tiivistä, esimerkiksi vuo-tuinen toimintakalenteri ja ampu-maratavuokraukset tehdään yhdes-sä.

Toinen lippu menossa

Oma lippu kerholle saatiin vuon-na 1963 naistoimikunnan lahjoit-tamana. Lipun suunnitteli maan johtava heraldikko Gustaf von Nu-

mers. Ahkerasti palvellut lippu uu-sittiin vuonna 2012 juhllisissa lipunnaulaustilaisuudessa toimiti-loissamme Ilveslinnassa.

Kun sodankäyneet reserviupsee-ripolvet ikääntyivät eivätkä nuo-ret enää sankoin joukoin tulleet mukaan, alkoi jäsenmäärä laskea. 1960-luvun lopulta yleinen ilmapii-rikään ei ollut kovin suo-nea maan-puolustusharrastukselle.

1980-90 -luvulla maanpuolus-tustyön arvo itsenäisyyden turvaa-jana alettiin taas huomata. Uutena toimintamuotona tuli maanpuolus-tuskoulutus, jossa Jämsässä oltiin edelläkävijöitä vuonna 1993, kun ensimmäiset paikallisosastot perus-tettiin. Sovelletun reserviläisam-munnan nousu toi myös uutta kiin-nostusta.

Jäsenkatoa

Jäsenmäärä on kuitenkin jatka-nut laskuaan ollen nyt 80:n paik-keilla. Yleinen harrastuskentän pirstaloituminen houkuttaa etenkin nuoria muualle. Joudumme kilpai-lemaan monenlaisten aktiviteettien kanssa. Pirstaloitumista tapahtuu myös maanpuolustusharrastuksen

sisällä. Jotkut osallistuvat vain am-muntaan, jotkut maakuntajoukkoi-hin, jotkut kunniakäynteihin sanka-rihaudoilla, jotkut veteraanikeräyk-siin ja jotkut hallintoon..

Tässä vaatimusten ristipaineessa on löydettävä uusia mielenkiintoi-sia toimintatapoja. Nuorille jäsenil-le on oltu aina avoimia ja toivotettu tervetulleiksi tekemään toiminnas-ta heidän itsensä näköistä.

Keskeisiä yhdistyksen toimihen-kilöitä ovat olleet Aarne Niemi, puheenjohtaja 1946-1960, Veikko Kilpi, sihteeri 1946-60, puheenjoh-taja 1966-1969, Pertti Rahikainen, puheenjohtaja 1985-1989 ja 1991-1994, Keski-Suomen Maanpuolus-tajan päätoimittaja 1996-2005, pii-rien veteraani- ja perinnetoimikun-nan puheenjohtaja 2011-.

Hannu Karjalainen

Puheenjohtaja 2000-2006, 2011-, piirien tiedotustoimikunnan jä-sen 2000-, puheenjohtaja 2011-, RUL:n liittovaltuuston jäsen 2011-2013



Oma lippuosasto Jämsän maanpuolustusjuhlassa, vas. Hannu Mantela, Hannu Karjalainen, Voitto Suosaari ja Pasi Rajakallio.



Veteraanijärjestöjen lippulinna siirtymässä ohimarssipaikalle johtajanaan reservin kapteeni Voitto Suosaari.

Juhlavasti Jämsässä

Keski-Suomen maanpuolustusjuhla 8.8.

Tekstit: Tapio Paappanen, Jouko Hyppönen
Kuvat: Tapio Paappanen

Juhla toi aurinkoiseen Jämsään 3000-4000 juhlavierasta. Ilmasotakoulun heinäkuun saapumiserän 328 alokasta vannoi sotilasvalan ja seitsemän antoi sotilasvakuutuksen. Jämsän kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Merja Lahtinen toimi valan esilukijana. Valan vannoneet ja vakuutuksen antaneet alokkaat nimitettiin lentosotamieheiksi.

olivat mukana kalustonäyttelyssä. Äänekosken ekoasepartio sai odotetusti syntymään pisimmät jonot osastonsa edustalle. Panssariprikaati toi paikalle Leopard 2-panssarivaunun. Se sai ansaittua huomiota ja vaunun ”puikossa” ollut Panssariprikaatin komentaja eversti Pekka Järvi sai vastailla tovin vaunun ympärillä liikkuneen yleisön moniin erilaisiin kysymyksiin.

Seppeleenlaskut

Juhlapäivä aloitettiin seppeleidenlaskulla sankarihaudoille. Puolustusvoimien seppeleen laskivat Ilmasotakoulun johtaja eversti Pasi Hakala ja aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Jukka Kentala. Jämsän kaupungin, seurakunnan ja veteraanien seppeleen laskivat kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Merja Lahtinen, kappalainen Harri Niemelä ja veteraanien edustajana Rauli Jakobson. Jämsän perinnekuoro esiintyi tilaisuudessa Petter Ohlsin johdolla.

Kalustonäyttely

Ilmavoimat ja vapaaehtoisesta maanpuolustussektorista reserviirit sekä maanpuolustusnaiset

Ohimarssi

Ilmasotakoulun suorittamaa ryhdikästä ohimarssia saapui Kosken tien varsille seuraamaan usean tuhannen katsojan joukko. Tien varsilta koetettiin tähyttää näkyisikö se oma tai muuten tuttu sotilaan alku vihreiden maastopukujen rivistöstä. Ohimarssin otti vastaan eversti Pasi Hakala seurassaan Jämsän kaupungin johtaja Ilkka Salminen ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja Piritta Rantanen. Kaksi Hawk-hävittäjää suoritti yllennon. Ohimarssin jälkeen juhlavieraat saivat nauttia tuoreiden lentosotamiesten kanssa kenttälounaan Paunun koulun läheisyydessä.



Kalustonäyttelyn vetonaula - Leopard 2 A4, 55,1 tonnia.



Jämsän kaupunginhallituksen puheenjohtaja Piritta Rantanen lausui pääjuhlan tervehdyksanat.

Huoltovarmuus kaikki kaikessa

Toimitusjohtaja Jari Elonen piti juhlapuheen

Toimitusjohtaja Jari Elonen Elonen Oy:stä kertasi juhlapuheensa aluksi sen, mitä liikekannallepanokäskey vuonna 1939 tarkoitti yksittäisen miehen kohdalla. Hän luetti niitä varusteita, mitä piti reppuun pakata. Hevosten omistajat joutuivat siirtymään kohti joukkojen kokoontumispaikkoja ja luovuttamaan eläimensä puolustusvoimien käyttöön. Perustamispaikoilla toimineet johtajat joutuivat tekemään mm. Jyväskylässä nopeasti ratkaisuja siitä, miten sotilaille saatiin nopeasti ommelluksi paikallisessa lakkitehtaassa reppuja kun varikolla olikin vain pelkkiä kantolaitteita jaettavaksi. Katkelmat talvisotaan lähdistä johdattivat kuulijat puheen pääaiheeseen – huoltovarmuuteen.

Huolto sodan aikana

Huollon merkitys oli ratkaisevassa asemassa talvisodan aika-

na. Ampumatarvikkeita oli oltava, lämmintä vaatetta ja ruokaa oli löydettävä sotilaille ja hevosista oli pidettävä yhtä lailla huolta. Huollon toimivuuden merkitys oli silloin tärkeää ja sen merkitys ei tulevaisuudessakaan tule vähenemään. Valtioneuvosto on määritellyt huoltovarmuuden tavoitteet. Suomessa on julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuusverkosto, joka ylläpitää ja kehittää kansakunnan huoltovarmuutta. Mukana on useita satoja yrityksiä ja yhteisöjä. Kokonaisuudesta vastaa Huoltovarmuuskeskus.

Elintarviketeollisuuden merkitys

Elintarvikesektori on keskeisessä asemassa kehitettäessä huoltovarmuutta. Yritystasolla tämä merkitsee sitä, että niiden on varmistettava toimintansa jatkuvuus myös poikkeusolojen aikana. Elämä Eu-

roopassa ja myös Suomessa on nyt epävakampaa kuin aiemmin. Epävarmuus ja tulevaisuuden heikko ennustettavuus voi vaikuttaa jonkin päivittäiseen elämäämme. Ympäristöönnettomuus, pandemia ja sotatilanteet ovat tapahtumia pahimmasta päästä. Huoltovarmuudella pyritään vastaamaan siihen, että välttämätön pystytään toteuttamaan myös huonoina aikoina. – Tänä vuonna elintarviketeollisuuden yrityksissä varaudutaan toimintaan pitkän sähkökatkoksen aikana, kertoi toimitusjohtaja Elonen. On tärkeää, että yhteiskunnassa on kattava verkosto turvaamassa elintarvikehuoltoamme kaikkina aikoina.

Kotimaisuus kunniaan

Kotimainen alkutuotanto ja elintarviketeollisuus muodostavat pohjan, jolle elintarvikehuoltovarmuus

perustuu. Tärkeää on, että tämä pohja pitää ja meillä säilyy omavaraisuus omista käsissämme nyt ja tulevaisuudessa. Tällaista huoltovarmuusjärjestelmää kuin meillä ei ole läheskään kaikissa maissa. Senpä takia meidän on turvattava kotimainen alkutuotanto ja elintarviketeollisuus. Siihen voimme vaikuttaa mm. ostamalla kotimaisia tuotteita. Suomalaisuus, isänmaallisuus ja itsenäisyys ovat arvoja joista on taisteltu ja niistä on aina pidetty huolta. Pienien asioiden kautta itse kukin voimme vaikuttaa siihen, että saamme Suomen uudestaan nousuun. Tukemalla kotimaisia toimijoita näissä talkoissa on kaikkien suomalaisten etu jatkossa. – Lotat ja veteraanit hoitivat osansa sotien aikana ja välittömästi sen jälkeen. Nyt on meidän, jotka olemme saaneet elää rauhan aikaa, hoitaa oma velvollisuutemme kansakuntamme hyväksi, päätti toimitusjohtaja Jari Elonen juhlapuheensa.



Panssariprikaatin komentaja eversti Pekka Järvi.

Puolustusvoimien tervehdys

- Keski-Suomessa elää vahva maanpuolustushenki. Täällä on paljon aktiivisia toimijoita ja perinteitä kunnioitetaan. Tästä osoituksena on tämä maanpuolustusjuhla Jämsässä, Saarijärven museon näyttely viime sodista, maakuntakomppanioiden toiminta JR48:n ja JR 50:n perinteiden ylläpitäjänä. Perinteet ovat Keski-Suomessa kunniaa ja me Panssariprikaatissa arvostamme sitä, totesi eversti Pekka Järvi tuodessaan juhlaan puolustusvoimien tervehdyksen.

Eversti Järvi totesi myös, että maanpuolustustahtoiset suomalaiset ovat puolustuskykymme vahva arvopohja. Sitä ei millään materiaalisella voimalla voi korvata. - Joukko-osaston komentajana näen päivittäin nuoria asevelvollisia miehiä ja naisia, joista tämä tahtotila heijastuu. Samanlainen henki heijastuu myös vanhemmista reserviläisistä ja kansalaisista, joita olen tavannut monissa tilaisuuksissa neljän maakunnan alueella. Korkealla maanpuolustustahdolla on kannustava vaikutus työhömmme, jota puolustusvoimissa teemme. Harjoituksiamme seuranneet ulkomaiset vieraat ovat hämmästelleet sitä intoa ja korkeaa osaamista mikä nuorista asevelvollisista heijastuu. Itsenäisenä kansakuntana meidän on jatkossakin huolehdittava omin voimin maamme puolustamisesta, totesi eversti Pekka Järvi tervehdyksensä lopuksi.



Tyytyväiset kunniamiekan vastaanottaneet. Jari Elonen Elonen Oy:stä ja Ritva Carlsson Nordea-pankista.

Maanpuolustussäätiön miekat

Pääjuhlassa jaettiin kaksi Keski-Suomen Maanpuolustussäätiön kunniamiekkaa numeroiltaan 100 ja 101. Pankinjohtaja Ritva Carlsson Nordea-pankista vastaanotti miekan n:o 100. Järjestysnumeroltaan seuraava miekka luovutettiin Elonen Oy:lle ja sen vastaanotti toimitusjohtaja Jari Elonen. Säätiötä edustivat tilaisuudessa Timo Fredriksson ja Pekka Selin.



Vieraat Virosta

Keski-Suomen Reserviläispiirin ja Kaitseliit Sakala malevan yksi yhteistyön muoto ovat vierailut toistemme juhlissa. Jo useana vuonna virolaiset ovat olleet piirin vieraina Keski-Suomen maanpuolustusjuhlassa. Niin myös tänä vuonna.

Vierailun virallisen osuuden lisäksi piiri on järjestänyt virolaisille myös muuta ohjelmaa. Viime vuonna Kannonkoskella virolaiset pääsivät kokeilemaan kirkkovenesoutua. Lisäksi ohjelmassa oli Sakala malevan epävirallinen jousiammuntamestaruuskilpailu.

Tänä vuonna virolaiset kilpailivat golfissa, mihin Himos tarjosi erinomaiset puitteet. Tällä kertaa rata oli ”hieman” normaalia lyhyempi: vain kaksi reikää. Mutta kierroksia oli sitäkin enemmän. Sakala malevan epävirallisen golf-mestaruuden voitti 31 lyönnillään vänrikki Ervin Luhaäär. Toisesta sijasta virolaiset kävivät tiukan kamppailun. Hopeasijan nappasi majuri Rein Kikas vain yhden lyönnin erolla vääpeli Ove Ainsaluun. Naisien sarjan voitti varastonhoitaja Signe Sökkal.



Tietokirjailija Kimmo Sorko Jämsässä 8.8.2015.

Majurin Mediamalja luovutettiin tietokirjailija Kimmo Sorkolle

Teksti ja kuva: Tapio Paappanen

Reserviupseerin ikuisesti kiertävä ja vuosittain jaettava, professori Erkki Laatikaisen pitkäaikaista työtä vapaaehtoisen maanpuolustuksen hyväksi kunnioittava Majurin Mediamalja luovutettiin Jämsän maanpuolustusjuhlassa filosofian maisteri Kimmo Sorkolle.

Historian harrastuksen alkuvaiheet

Kiinnostus historiaan ja sotahistoriaan syntyi jo alle 10-vuotiaana. Silloin Kimmo Sorko tutustui Arvi Korhosen kuvakirjaan ”Viisi sodan vuotta”. Myöhemmin hän luki erilaisia sodasta kirjoitettuja kirjoja, joita lainasi Saarijärven kirjastosta. Suurimman vaikutuksen teki kaksiosainen Marko Tapion teos ”Arktinen hysteria”.

Jyväskylän yliopisto opinahjona

Kimmo Sorko kirjoitti ylioppilaaksi 1975. Seuraavan vuonna hän aloitti opinnot Jyväskylän Yliopistossa. Veteraanien teot sodassa al-

koivat kiinnostaa. Siihen aikaan Suomen historian professorina toimi Mauno Jokipii, joka oli itsekin sotaveteraani. Ensimmäinen kirjallinen tuotos oli pro gradu-tutkielma JR 50:n taipaleesta jatkosodan hyökkäysvaiheessa.

20 tietokirjaa

Filosofian maisteriksi valmistunut Kimmo Sorko havaitsi, että keskisuomalaisista sotaan perustetuista joukoista ei oltu tehty kirjoja. Hän käynnisti tutkimustyön rupeaman, jonka tuotoksena on vuosien 1988 – 2015 aikana valmistunut 20 tietokirjaa keskisuomalaisten sotakokemuksista. Vuoteen 2006 saakka ilmestyneet kirjat ovat olleet Kimmo Sorkon omin voimin tuottamia. Sen jälkeen julkaistuissa kirjoissa ovat työryhmässä toimineet Kimmo Sorkon lisäksi ye-evil evp Sakari Isosomppi ja sotilasmestari evp Mikko Strang.

Tietokirjailija Kimmo Sorkon tuotanto on Suomen mittakaavassa laajin yhden maakunnan alueelle kohdentunut sotahistorian tutkimustyö.

Kimmo Sorkon kirjat:

- 1984 JR 50 taival jatkosodan hyökkäysvaiheessa**
- 1988 Kolmen rintaman rykmentti JR 50, 1941-1944**
- 1988 Keskisuomalaisten taipale 1939-1940**
- 1993 Kivääri, kirves, puukko ja pakki**
- 1995 Evesti Blickin kevytjoukko**
- 1995 Seiskan sotatie - Jääkäripataljoona 7 1941-1942**
- 1999 Kempin rykmentti**
- 2000 Arvon jatkosota, muistelmia vuosilta 1941-44**
- 2003 Linjoja ja linnoituksia**
- 2004 Taivaalta leijui valhe**
- 2004 Suvannon Salpa (JR29/20 ja III/KTR10/7)**
- 2005 Kempin rykmentti. Jalkaväkirykmentti 30/21 1939-40**
- 2006 Linjoja ja linnoituksia osa 2**
- 2007 Vornan taistelutaival Jalkaväkirykmentti 50 1941-1944**
- 2008 Jalkaväkirykmentti 48**
- 2009 Taipaleen päiviä**
- 2010 Sillan Patteristo Taipaleen taistelussa 1939 -1940**
- 2011 Laurilan Verikoirat**
- 2012 Kiviniemen lukko**
- 2014 Velun korpisota**
- 2015 Kovan onnen osasto, Kevyt Osasto 6 1941-1942**



Tutkakaluston asennus käynnissä.

Ilmapuolustuspiirin kuulumisia

4.-6.9.2015 järjestettiin Tikakoskella kaksi Ilmasotakoulun MPK:n Ilmapuolustuspiiriltä tilaamaa vapaaehtoista harjoitusta (VEH). Yksittäisen taistelijan taidot (Individual Common Core Skills, ICCS) kurssille oli kutsuttu n. 400 reserviläistä, joista 30 vastasi kutsuun ja saapui paikalle. Samanmoinen määrä oli kutsuttu Viesti-kurssille ja 41 reserviläistä saapui paikalle.

Vapaaehtoiset harjoitukset ovat Puolustusvoimien johtamia harjoituksia, joihin osallistuminen on vapaaehtoista ja joista maksetaan päivärahaa, mutta ei makseta reserviläispalkkaa. Nämä kuitenkin kartuttavat kertausharjoitusvuorokausia. VEH harjoitukseen osallistumiseen on otettava palkatonta vapaata töistä.

ICCS-kurssilla koulutettiin mm. seuraavia sotilaan taitoja:

- henkilökohtainen puolustautuminen
- suojautumisen biologisilta ja kemiallisilta aseinilta
- iskun jälkeinen tiedustelu
- ensiaputaidot
- henkilökohtaiset palontorjunta- ja pelastustaidot

Viesti-kurssilla koulutusaiheina oli mm. viestikalusto sekä linkkimaston pystyttäminen:

- IP-10 linkkikontti
- Kenttäradio LV241/LV141
- VIRVE
- JANTER LNN20 mastoperävaunu
- Kohteen maastouttaminen

Kouluspäällikkö
Jukka Särkinen



Ari Auvinen TKP:n osastolla Tupaswillan perinneviikonloppuna.

Tourulan kivääritehtaan perilliset mukana Tupaswillassa

Tourulan Kivääritehtaan Perilliset ry on Keski-Suomeen vuonna 2010 perustettu, Jyväskylää kotipaikkanaan pitävä asehistoriallinen yhdistys. Seuran on perustanut ryhmä ase- ja sotahistorian harrastajia, joilla kaikilla on pitkä kokemus alan piiristä joko seuratoiminnan puitteissa tai itsenäisenä harrastajana. Seuran tehtävänä on edistää ase-, varus-, ja sotahistorian tutkimusta ja vaalia siihen liittyvän kulttuuriperinnön ja esineistön säilymistä. Tourulan Kivääritehtaan Perilliset ry ei ole poliittinen tai aatteellinen yhdistys eikä se harjoita poliittista tai aatteellista toimintaa. Seuran jäsenyys ei edellytä aseiden omistamista tai hankkimista.

Toiminta

Tourulan Kivääritehtaan Perilliset ry:n käytännön toiminta koostuu ase-, varus-, ja sotahistorian tutkimuksesta, esitelmä- ja ampumatoiminnasta sekä alaan liittyvästä keräilytoiminnasta. Seuralla on kaksi vuosittaista kokousta, jonka lisäksi seuran hallitus kokoontuu aina kun tarvetta ilmenee. Seura järjestää vuosittain toimintapäiviä, joista suurin osa on ampumapäiviä. Vuonna 2015 toimintapäiviä on seitsemän.

Ampumatoiminta

Seura järjestää myös ampumatoimintaa. Seuran järjestämänä ampumatoiminta keskittyy ampumapäiviin, joita järjestetään ympäri vuoden. Vuonna 2015 järjestetään viisi ampumapäivää. Lisäksi seuralla on viikkovuoro Tikkakosken varuskunnan radalle yhdessä reserviläisjärjestöjen kanssa. Seuran omista ampumapäivissä pyritään käyttämään monipuolisesti erilaisista kalustoa. Tapahtumissa kalustoa on paikalla runsaasti, joten vaikka omaa sopivaa ei olisikaan, seinäruusuksi ei tarvitse jäädä.

Tutkimustoiminta ja esitelmätoiminta

Seuran jäsenet voivat tehdä sota-, ase-, ja varushistoriallista tutkimusta ja antaa halutessaan tutkimuksensa seuran käyttöön. Lisäksi seuran jäsenet voivat halutessaan pitää esitelmiä alaan liittyvistä aiheista. Seura taltioi veteraanien perintöä tekemällä haastatteluja ja mm. avustamalla perinnehuoneen varustamisesta suomalaisille sota-veteraaneille Kanadaan.

Lisätietoja saa:
www.tkp.suntuubi.com,
tkptry@gmail.com tai
045-1380808



Suvi Salminiitty luki tätinsä lotta-ajan tarinoita osastollaan.

Lottien työn arvoa siirrettiin aidosti nykypäivään

Tupaswillan perinneviikonloppuun osallistui Suvi Salminiitty Loimaalta. Perheterapeutin ammatissa toimiva Suvi oli koonnut tätinsä jäämistöstä erilaista esineistöä ja kirjallisuutta ajalta, jolloin lottajärjestö toimi aktiivisesti maassamme. Hän oli miettinyt jonkun aikaa mitä materiaalilla tekisi ja päätyi ratkaisuun, että hän säilyttää esineet ensinnäkin tätinsä muistolle. Toiseksi hän ajatteli naisten pärjäämistä kotirintamalla sotien aikana. – Mitä sota tarkoitti tavallisten perheiden päivittäisessä elämässä, esitti Suvi kysymyksen itselleen. Edelleen hän pohti kovasti sitä, että pitäisikö näistä ajoista vaieta vai puhua nykyihmisille. – Luettuaani tätini kertomuksia päätin, että hänen kokemustensa kokeminen on asia, jota on jälkipolville siirrettävä.

Lähtiessään toteuttamaan perinneviikonloppua, Suvi Salminiitty

pakkasi lottamateriaalia mukaansa ajatuksella, että niillä hän pärjaisi lähes koko loppuelämänsä. Mukana oli ohjeita ruoan valmistukseen, vaatteita, niiden pesua varten astioita ja ompelutarvikkeita. Kun nyt esillä olevaa esineistöä katsoi tarkkaan, niin tuli aidosti sellainen tunne, että ihminen pärjää näiden avulla, mikäli on pakko. Sotien aikana tämä pakko tuli jokaiseen perheeseen, joissa naisten vastuulle jäi talojen työt, lasten kasvatusta ja jokapäiväisen ruoasta huolehtiminen.

Suvi Salminiitty luki tätinsä kirjoittamia tarinoita hänen luokseen pysähtyneille perinneviikonloppuun saapuneille ihmisille. Tarinat olivat tunteisiin käyviä ja hyvin koskettavia. Kuulijat eivät voineet välttyä kyyneliltä eikä tarinoiden lukijakaan. Tapahtui perinteen siirtoa aidosti siitä, mitä sota merkitsi perheissä kotirintamalla.



Tanssiva rynnäköpanssarivaunu BMP.



Ajoneuvoparaatin vastaanotti Alue toimiston päällikkö everstiluutnantti Jukka Kentala. Hän sai kaverikseen nuoren Lauri Kauppisen, joka oli "edennyt nopeasti" samaan sotilasarvoon.

Perinneviikonloppu Laukaan Tupaswillassa

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Vapaaehtoinen maanpuolustus oli ensimmäisen kerran esillä Tupaswillan perinnepäiväviikonloppussa 28.-30.8. Laukaan Kuusassa. Tarjolla oli suullista informaatiota, toiminnasta kertovia esitteitä ja myytäviä tuotteita. Maanpuolustuksen rastiradalla pääsi testaamaan ensiaputaitoja, etäisyyden arviointia, suuntien määrittämistä ja heittämään tarkkuutta vaarattomilla käsikranaateilla. Käden tarkkuutta oli mahdollista kokeilla äänekoskelaisten ja jyväskyläläisten järjestämällä Eko-aseampumapaikalla. Laukaan Mieslaulajat viihdyttivät kuulijoita sota-ajan lauluilla.

Raskaampaa kalustoa edustivat kaksi viikonlopuksi paikalle tullutta panssarivaunua. Konneveden suunnasta tuli kotimaakunnan vauunu MTLB, jota ohjasti Ari Heikkilä. Inkoosta saapui paikalle Sten Johanssonin omistama BMP-rynnäköpanssarivaunu. Niiden kesken nähtiin Keski-Suomen ja Etelä-Suomen välinen nopeuskilpailu. Savon Zetoristit jäjestivät tämän kisailun, joten tulospalvelu jäi tällä kertaa kuulijoiden vastuulle. Tasapeli oli toimittajan puolueeton näkemys vauunujen etenemisvauhdista.

Tapahtuman suojelijana oli Keski-Suomen Alue toimiston päällikkö everstiluutnantti Jukka Kentala. Hän otti vastaan lauaintaina ajoneuvoparaatin. Vapaaehtoisen maanpuolustustyön esittelijät tulivat Keski-Suomen reservipiirien ja maanpuolustusnaisten jäsenyhdistyksistä sekä Naisten Valmiusliiton Keski-Suomen alueneuvottelukunnan jäsenistä.

Lauantai oli yleisömenestys. Paikalle saapui kolme tuhatta katselijaa. Sää suosi viikonlopun molempia päiviä. Sunnuntaina väkeä hie-man vähemmän kuin lauaintaina,

mutta parisen tuhatta kävijää oli silloinkin.

Peruskoululaiset perjantaina

Perinneviikonlopun ensimmäisenä päivänä toimintoihin kävi tutustumassa 400 peruskoulun 5-6 lk:n oppilasta opettajineen. Tarjolla oli vanhalta ajalta päreiden höyläystä. Päre oli monellekin uusi asia, mutta Tupaswillan isäntä Erkki Kauppinen isoisällisellä otteellaan kertoi oppilaille kuinka niistä tehtiin aikanaan kaikki talojen katot. Jossain vaiheessa erälle tytölle oli syntynyt väärinkäsitys päreestä. Hän kysyi, että miten näitä on voitu syödä? Kerroin hänelle, että ei päreitä voi syödä, mutta pärettä voi käyttää ikään kuin lautasena eli sen päältä voi syödä ruokaa.

Oppilaat saivat kokeilla miltä tuntui kuorimaraudan käyttö, miltä näytti kun lankoja värjättiin luonnosta saatavilla tarpeilla, miltä tuntui sahata justeerilla pölkystä siivuja jne. Vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen alueella he saivat tuntuman maanpuolustusnaisten ensiapuopetukseen, reservipiirien järjestämiin etäisyyden arviointiin ja käsikranaatinheittorastiin. Tämä viime mainittu olikin oikein suosittu rasti. Siinä piti harjoituskäsikranaateilla heittää tarkkuutta. Varsinkin pojat tuntuivat olevan innoissaan rastista, koska muutama kysyi, että saako heittää useammin kuin kerran.

Zetor-sinfoniaa lauaintaina ja sunnuntaina

Perinneviikonlopun lauantai ja sunnuntai sisälsi paljon erilaisia tapahtumia. Tukkilaismaratonilla

miteltiin voimia aina SM-titteliä tavoitellen. Tapahtuman suojelija alue toimiston päällikkö everstiluutnantti Jukka Kentalalle oli varattu tilaisuus perinneviikonlopun avaussanojen lausuminen. Samassa yhteydessä paikalla olleet reserviläiset nostivat Suomen lipun salikoon.

Savon Zetoristit olivat tulleet alueelle tyylikkäillä tuunatuilla traktoreillaan. Yhdistyksen johtaja otti tahtipuikon käteensä ja loihti esiin Zetoreista tenorit, baritonit ja altot. Traktoreita kaasuteltiin kapellimestarin tahtipuikon tahtiin reilu kymmenen minuuttia. Inkoosta paikalle tullut panssarivaunuharrastaja Sten Johansson käskytti omistamansa BMP-rynnäköpanssarivaunun tanssimaan yleisölle. Muita ajoneuvoja kertyi alueelle eri harrastajien toimesta paljon. Toinen toistaan hienompia takavuosien kuorma-autoja, henkilöautoja ja traktoreita ilmestyi yleisön ihmeteltäväksi.

Ajoneuvoparaati ja kiihdytyskisa

Kohokohtia olivat ajoneuvojen paraati ja niiden välinen kiihdytyskilpailu. Paraatiin sai osallistua kaikki halukkaat ajoneuvojen omistajat. Pitkä letka niistä kertyikin ja everstiluutnantti Jukka Kentala sai vastaanottaa sotilasuransa erikoisimman paraatin.

Iltapäivällä ajoneuvot kävivät kisaamaan kiihdytyskilpailussa. Mukana oli kaksi panssarivaunua, Zetoreita, UAZ-maastoautoja, telaktoreita, NASUJA ja hännän huippuna kanttori Piiparinen Solifer-mopollaan. Mies oli koko ajan aidosti huolissaan alkutuotantopisteen toimivuudesta. Nimittäin alueella oli toimiva pontikkatehdas.



Zetorit lähestyvät paraatin vastaanoottopaikkaa.



Vanhemman ajan polttoainereikka osallistui paraatiin.



Justeerilla pala pois pölkystä. Peruskoululaiset vauhdissa.



Tukkilaiset kisaavat. Puomijuoksu ja sestominen meneillään.



Ei pärjännyt kanttori Piiparisen Solifer tälle Zetorille.



SYYSLENTO 2015 laskeutui Tikkakoskelle

Naisten Valmiusliiton 36. valtakunnallinen NASTA-harjoitus alkoi 18.9. Tikkakoskella Ilmasotakoulun tiloissa ja alueella. Samana päivänä Suomi pysähtyi eri ammattiliittojen järjestämään mielenilmaisuun, mikä toteutui Helsingissä. Julkinen liikenne oli pysähdyksissä koko päivän, mutta sillä ei ollut vaikutusta harjoitukseen saapumisen suhteen. Mukana oli 430 naista ja määrä on NASTA-harjoitusten historian suurin. Tämä kuvastaa erittäin hyvin sitä, että naisten keskuudessa vallitsee. Myös kiinnostus arkielämän turvallisuusasioihin on kasvanut aiemmista vuosista ja varautuminen normaalista poikkeaviin tilanteisiin on kasvattanut suosiotaan.

Naisten Valmiusliiton puheenjohtaja Anne Holmlund kertoi turvallisuusympäristön muutoksen osaltaan vaikuttaneen NASTA-harjoitusten osanottajamäärien reippaaseen kasvuun. – Naiset ovat huomanneet, että erikoistaidoista on hyötyä myös normaaliin arkeen, kertoi puheenjohtaja tyytyväisenä hyvin sujuneen harjoituksen puolivälissä.

Harjoituksen johti Kaija Koponen ja apulaisjohtajana toimi Anita Korhonen. – Harjoituksen 1,5 vuoden mittaiseen valmistelutyöhön on osallistunut noin 50 vapaaehtoista, kertoi harjoituksen johtaja Kaija Koponen. – Paras palkka tästä on hyvä mieli ja tunne onnistumisesta, sanaili Koponen harjoituksen toisen päivän loppupuolella.



Naisten Valmiusliiton puheenjohtaja Anne Holmlund (vas.) ja Ulla Aaltonen Äänekoskelta teltan pystytyksessä maastotaitojen kurssin lomassa.

SYYSLENTO 2015 -HARJOITUKSEN ORGANISAATIO

Harjoituksen johtaja
Kaija Koponen

Harjoituksen apulaisjohtaja
Anita Korhonen

Kurssien johtajat:

- Etsintä ja maastoensiapu	Sisko Virtanen
- Ilmapuolustus tutuksi	Veera Vanhanen
- Jokanaisen selviytymispakki	Sirpa Pekkarinen
- Katuturvallisuus	Mira Manninen
- Kriisin kohtaaminen	Leila Saikkonen
- Kyberturvallisuus	Sirkku Laurila
- Maastotaidot	Susanna Nykänen
- Muonituksen erikoiskurssi	Pirjo Kunnari
- Selviytyminen sähköttä	Kati-Erika Timperi
- Tosielämän ensiapu	Lea Saarikoski
- JohdaNasta	Anita Korhonen

Teksti: Päätoimittaja Tapio Paappanen

Kuvat: Sanna Mertsalmi ja Tapio Paappanen

Ajankohtainen kyberturvallisuus - mitä se on?

Aalto-yliopiston professori Jarno Linnéll luennoi Syyslento 2015-harjoituksessa



Kyberturvallisuuskurssille osallistujat kuuntelivat professori Jarno Linnéllä tarkkaavaisesti.

Sirkku Laurilan johtamalle kurssille ilmoittautui 30 osallistujaa. Kurssin opettajina touhuvivat Panu Moilanen Jyväskylän Yliopistosta ja Eeva-Kaisa Rouhiainen. Lauantain kohokohtana oli Aalto-yliopiston professori Jarno Linnéllin luento kyberturvallisuudesta. Hän aloitti luentonsa näyttämällä lasten suusta kuultuja vastauksia kysymykseen ”Mitä on kyberturvallisuus?” Eräissä vastauksissa tyttö pohdiskeli: ”Se on sellanen, vähän niinku iso turvallisuusjuttu”.

Suomi - turvallisin

Suomi on vuonna 2016 maailman turvallisin maa asua, yrittää ja tehdä työtä. Tämän tavoitteen eteen tehdään koko ajan työtä, vaikka ny-

kyhallituksen ohjelmassa asiasta on olemassa vain pelkkää ”digitistä”. Tällä luennoitsija viittasi siihen, että digitalisaatiosta kyllä puhutaan, mutta siihen se sitten tahtoo jäädä. Tasavallan presidentti Sauli Niinistö on todennut 4.2.2014, että turvallisuusympäristöön on tullut uusi ulottuvuus – kyberturvallisuus. Kyseessä on vielä niin uusia asia, että siitä tulee ensimmäisenä mielikuviin vain teknologia ja sen kehitys. – Kyberturvallisuuden haasteita ei kuitenkaan ratkaista pelkällä tekniikalla, kertoi Linnéll. Erilaiset hyökkäykset tietoverkkoja ja –järjestelmiä vastaan kasvavat ja haasteita puolustajilla tulee riittämään. Kyberturvallisuudesta ei ole vielä olemassa pelisääntöjä, mutta se on luennoitsijan mielestä tulevaisuuden mahdollistaja.

Maailmamme nyt

– Missä maailmassa elämme, kysyi luennoitsija. Tähän hän kertoi esimerkin kun lähellä Helsinkiä joulukuussa myrsky kaatoi pari puuta sopivaan paikkaan. Sähköt katkesivat. Pelkästään sähköllä lämpiävät talot alkoivat viilentyä. Vesijohdosta ei tullut vettä. Pankkiautomaatit eivät toimineet. Kauppojen sähkölukiut ovat olivat kiinni ja jos oli sisällä, niin ostosten maksu oli mahdollista vain käteisellä rahalla. – Luotetaanko liikaa digitaalisen maailman toimintaan, kysyi Linnéll. Ollaan vahvasti riippuvaisia eri sovelluksista ja samalla hyvin haavoittuvaisia jos sähköt katkeavat. – Ennalta arvaamaton epävakaus on jatkossa normaalitila, kiteytti luennoitsija lähitulevaisuutta.

Turvallisuuden osa-alueet

Mitä on tämän päivän maailmassa turvallisuus? Se koostuu todellisuudesta, tunteesta, sietokyvystä ja kulttuurista. Todellisuutta on sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden rajojen hämärtyminen. Tähän on koko yhteiskunnan jatkossa varauduttava. Tunteeseen pyritään vaikuttamaan entistä enemmän. Esimerkkinä tästä Jarno Linnéll kertoi,

kuinka mm. hänen omia sähköpostitiettyksensä oli varastettu. Kyseiset lähetykset näyttivät lähes aidoilta olematta kuitenkaan niin. Sietokyky tarkoittaa valmiuksia kohdata ja selviytyä häiriötilanteista.

– Kansakunnan ja kansalaisten kestävyys on turvallisuuden avainasia, siteerasi Linnéll presidentti Martti Ahtisaarta. Ensimmäisen kerran kyberturvallisuus on mainittu valtionhallinnonasiakirjoissa vuonna 2010. – Näin lyhyessä ajassa ei ole vielä kehittynyt kulttuuria. Se vaati pidemmän ajan, että opitaan ohjeistamaan ja toimimaan muuttuneessa maailmassa, jatkoi Linnéll.

Mitä on kyberturvallisuus?

Luennon loppuvaiheessa tuli sitten vastaus kysymykseen: Mitä on kyberturvallisuus? – Se on digitaalisen maailman turvallisuutta, riippuvuuden ja haavoittuvuuden kanssa painiskelua. Digitaalisen turvallisuuden on oltava erottamaton osa tämän päivän turvallisuutta. Se on toimintojen turvaamista, tiedon turvaamista ja yksityisyyden suojaamista. Digitalisaatio ja kyberturvallisuus kulkevat käsi kädessä, koska kaikki mikä on digitalisoitavissa tulee digitalisoitumaan. Digitaal-

lisen turvallisuuden pitää olla jatkossa osa kansalaistaitoja. – Meillä on edessä digitaalisen turvallisuuskulttuurin talkoot. Kulttuurin luominen edellyttää talkoohenkeä kaikilta. Peruskoulun opetusohjelmiin asia on jo viety, mutta miten hoidetaan opettajien koulutus aiheeseen. Varusmiehille aloitetaan tietoturvallisuuden opetus ja suunnitelmassa on myös kyberasepalvelus. Henkilökohtainen kyberturvallisuusosaaminen korostuu jatkossa, koska yhä useammat laitteet ovat yhteydessä internetiin ja ihmisten hyväuskoisuutta käytetään härskesti hyväksi, valisti Linnéll.

Medialukutaitoa opittava

Lopuksi puhuttiin medialukutaidosta, mikä on osa kyberturvallisuutta. Nykymaailmassa uutisia tuotetaan valtavalla vauhdilla. Meidän pitää kehittää kyky lukea mediaa. Se on lähteiden ja sisältöjen suhteiden arviointia, kykyä arvioida kriittisesti tarkoituksia. Hyvä olisi oppia myös vaikutusten analysointia ja keskustelutaitoa. Professori Jarno Linnéll päätti luentonsa tyytyväisenä siitä, että SYYSLENTO 2015 –harjoituksen oli otettu mukaan kyberturvallisuus omana kurssinaan.



Kyberturvallisuuskurssin kouluttajia. Vasemmalta kurssin johtaja Sirkku Laurila, professori Jarno Linnéll, ev Martti Kari, Eeva-Kaisa Rouhiainen ja Panu Moilanen.

MILjazz 2015 kiersi koko Suomen

MILjazz -kiertue kesällä 2015 oli historiansa laajin. Sotilassoittokuntien svengaavat kokoonpanot viihdyttivät yleisöä nyt kuudella-toista paikkakunnalla. Jyväskylän lounaispuistoon kiertue laskeutui 21.8.

Kaikilla MILjazz-konsertti-kiertueen paikkakunnilla esiintyi energinen Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan show band solistinaan suomisoulin kuningas, laulaja Sami Saari.

Ilmavoimien Big Bandin MILjazz-konsertissa rakastetut suomalaiset klassikkosävelmät saivat uuden ja uljaan, entistä jazzikkaamman elämän solistina Jukka Perko saksofoneineen.

Teksti: Tapio Paappanen

Kuva: Panu Moilanen



Osa Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan showbändiä MILjazz-konsertissa Lounaispuistossa Jyväskylässä 21.8.2015. Kitaristit ovat oppilas Hugo Rauhamaa (vas.) ja jyvskyläläinen jääkäri Benjamin Koskinen (oik.).

Talkoolaisen anatomiaa



Jyväskylän Paviljongin alueella ei aina paista päivä talkoolaisille. Sade kuului olennaisena osana taakse jääneeseen kesään.

Tikkakosken reserviläiset ry on koordinoitunut MM-rallien järjestyksenvalvontaa Paviljongissa viimeiset 15 vuotta. Tänä vuonna vapaaehtoisia järjestyksenvalvojia oli vajaa 300 henkilöä, joista reserviläisiä oli noin 80. Toimintaa on koordinoitunut viimeiset 13 vuotta Keijo Häkkinen. Tänä vuonna hän käytti rallien sujuvuuden valmisteluun noin 2,5 kuukautta.

Ralliorpous on jyvskyläläinen ilmiö, joka oirehtii viikon vuodesa. Silloin isovanhempien puoleen käännytään lapsenvahdin toivossa ja isommat lapset jätetään oman onnensa nojaan. Tai jos tauti on levinnyt akuutiksi, myös lapset sekä isovanhemmat houkutellaan mu-

kaan vapaaehtoisiksi MM-ralleihin.

Viikon verran vapaaehtoiset antavat itsestään paljon, mm. aikansa, yöunensa ja jalkansa. Mutta saavat vielä enemmän: yhteisön. Ja se on syy, miksi paikalle tullaan. Tapamaan niitä ihmisiä, joiden kanssa puhutaan viikon verran samaa kielistä taustoista välittämättä. Talkoolaisen anatomia koostuu monesta osa-alueesta.

Levottomat jalat

Kun loppuviikosta jalat on teipattu kasaan jeesusteipillä ja pohkeet huutavat hoosiannaa, levottomat jalat saavat aivan uuden mer-

kityksen. Silloin osaa arvostaa elämän pieniä asioita, kuten hyviä kenkiä. Silloin voi myös tehdä sen, minkä on aina aiemmin jättänyt tekemättä. Hankkia Crocsit.

Muriseva vatsa

Järjestyksenvalvoja on lahjomaton. Jos alue on suljettu, niin silloin ei siitä ole läpikulkua. Paitsi jos alueelle haluaa lakritsinmyyjä tai RedBull -kusi viemään kuormaa. Silloin pieni lahjonta on sallittua, jollei jopa välttämätöntä.

Muriseva vatsa saa helpotuksen Kyökissä. Jokainen järjestyksenvalvoja tietää, että kahvipaikan lisäksi Kyökki on yleinen tietotomisto. Kyökin työtöt tietävät, kuka on missäkin pisteessä valvomassa, kuinka kauan heillä on mennyt viime tauosta ja kenellä on vuoro seuraavana yönä.

Tänä vuonna MM-rallien aikana Kyökin työtöt lämmittivät ruokaa noin 200 kiloa ja kantoivat kaupasta vajaa 50 kg leipää työn raskaan raatajille. Kiitos hyvästä huolenpidosta!

Auttava käsi

Reserviläinen ei ole vain järjestyksenvalvoja, vaan roolit ovat monet. Heidän tehtävänä on mm.

kantaa aita, puhalttaa pilliin ja erityisesti vastata rallikansan mitä erikoisimpiin kysymyksiin. Tiedossa pitää olla niin rallien ohjelma, oheistapahumat kuten myös lippujen hinnat.

Vastaus löytyy aina tavalla tai toisella. Kuten kysymyksen tummista pilvistä taivaal-

la: ”Tiiätsä onks noi menossa vai tulossa tänne?” Vastaus on selkeä: ”En osaa sanoa, mutta ei ne tästä ainakaan lähtenyt.”

Kääntyvä kieli

Joskus on eri asia mitä sanotaan ja mitä oikeasti tarkoitetaan. Jos Espanjalainen nuottittaja kysyy: ”Where is Arhu?”, hän oikeasti kysyy: ”Missä on Harju?” Jokainen järjestyksenvalvoja osaa kaikkia maailman kieliä. Viittomalla. Tai google-kääntäjällä.

Kontilla on korvat

Järjestyksenvalvojien päämaja on Kontti. Siellä talkoolaista on vastassa hallittu kaaossooppa, johon moni haluaa iskeä lusikkansa. Joku talkoolainen haluaa istumaan, joku taas kiertää aluetta kuin sähköjänis. Joku haluaa päteä, joku päästä helpolla.

Kontilla on korvat, jotka kuuntelevat jokaisen toiveen. Kaikille löytyy paikkansa. Aina tehtävä ei aina ole hoidokkaimmasta päästä. Vesisateen sattuessa voi itse kunkin mielessä olla jotain muuta kuin seistä liikennepyräissä heiluttamassa liikennemerkkiä ja väistellä vesisuihkuja. Mutta jonkun senkin on tehtävä.

Kupla otsassa

Joskus vuorot venyvät, mutta reserviläinen venyy. Koska kaveria ei jätetä. Joskus käydään kysymässä, ihan vain varmuuden vuoksi, että onhan tarpeeksi porukkaa hommissa. Yleensä se tarkoittaa pikaista komennusta passipaikalle tauottamaan sitä kupla otsassa olevaa talkoolaista, joka ei ole tunkausiin päässyt tyhjennys- ja täydennystauolle.

Mutta reserviläinen ei valita. Tai jos valittaa, niin syystä.

Teksti: Eeva-Kaisa Rouhiainen

Kuvat: Esa Toivonen

Tapio Paappanen ARPS

Canon
Business Center JKL

Kokoukset, juhlat, ohjelmapalvelut, pitopalvelu

Laukaan
Tupaswilla

Ränssintie 5, Kuusa, Laukaa
www.tupaswilla.net
puh 0207 410 100

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000
mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi



LAKILUOTSIT



Tulkkina ihmisen ja tietotekniikan välissä
www.relator.fi



LÄHITAPIOLA
VAKUUTUKSET • PANKKI • SUIJUTUKSET

MITTA IKKUNA www.mittaikkuna.com

Tilaa ikkunat omilla mitoilla suoraan kotiovellesi.

Ilman laskua toimituskohtaan asti

Omakotitalon ikkunat

Suomen Mittaikkuna Oy Ikkunat ja Ovet verkkokaupasta myös asennettuna
Ahjokatu 15 B Outlet myymälästä tuotteet edullisesti heti mukaan
40320 Jyväskylä Jari Jaakonmaa puh. 0400 981 384

Viherlandia
www.viherlandia.fi

PIRKANMAAN

LEHTIPAINO OY



Tikkakosken reserviläiset vastasivat järjestyksenvalvonnasta kesällä myös Kirmot-musiikkitapahtumassa Saarijärvellä. Ille Kallio Big Rock Band esiintyi perjantaina 17.7. Kuvassa rumpali Okko Laru (vas.), Ille Kallio ja basisti Masa Majanen. Bändin vokalisti on Patrik Eriksson, kosketinsoittaja Marko Kataja, saksofonisti Saxman Syrjänen ja Mikko Holkko ja trumpetisti Mikko Koponen.



Maanpuolustusnaisten Keski-Suomen piirin jäsenyhdistysten esittelyssä

Keurusseudun Maanpuolustusnaiset ry



Kansallisen veteraanipäivän 2015 kahvituksessa kahvinkaatajina ja uusien esiliinojen kantajina olivat eturivissä Riitta Ampiala (vas.) ja Raija Ruusuvoori. Keskellä Jaana Kivi-Mannila (vas.), Orpa Välimäki, Elina Tuori-Lahti, Pirjo Kanko, Aune Pajusaari ja Kaija Oksanen. Takarivissä Eeva-Liisa Honkanen.

Maanpuolustyön pitkä perinne jatkuu

Topakasti toimien – vireästi viestien

”Kipinä perustaa tämä yhdistys syntyi todellisesta tarpeesta. Mieheni oli silloin reservin upseerien puheenjohtajana ja usein tarvittiin tilaisuuksiin tarjoiluapua. Kutsuin kokoon silloisen reservin upseerien hallituksen jäsenten puoliset Keuruun yläasteen ruokalaan ja yhdistys syntyi! Keurusseudun Reservin Upseerien Naiset ry:n syntymäpäiväksi kirjautui siten 8.4.1987 ja yhdistyksen ristiäisiä vietettiin 13.10.1988, kun yhdistys tuli merkityksi yhdistysrekisteriin.”

Näin kuvailee perustajajäsen Anna-Kaisa Mantela Keuruun maanpuolustusnaisten toiminnan syntymävaiheita. Liki 30-kymppinen yhdistyksemme toimii tänä päivänä ikänsä mukaisesti topakasti ja viestii vireästi nyt Keski-Suomen Maanpuolustaja-lehden syksyisillä sivuilla.

Keurusseudun Reservin Upseerien Naiset

Yhdistyksen ensimmäiseen hallitukseen kuuluivat keuruulaiset Irma Kajarinne, Terttu Keronen, Marita Kuukkanen, Anna-Kaisa Mantela, Aune Pajusaari, Raija Ruusuvoori, Pirkko Tarkki, Pirkko Vähäkömi ja Orpa Välimäki. Näistä toimeliaista naisista 6 on edelleen jäsenenä ja 3 on mukana hallituksessa.

Run-liiton toiminnan tarkoituksena oli toimia poikkeusoloja varten tarvittavan valmiuskoulutuksen aikaansaamiseksi kaikille naisille sekä tarjota ja järjestää valmennusta yhteiskuntaa uh-

kaavien aineellisten ja henkisten poikkeustilanteiden kohtaamiseksi. Yhdistys toimi yhdessä muiden maanpuolustusjärjestöjen kanssa, sekä Keuruulla että Keski-Suomen piirin puitteissa. Eri maanpuolustusjärjestöt koontuivat vuosikokouksiinsa Tikkakoskelle, jossa päivitettiin kalenterit, ettei tullut päällekkäisyyksiä ja kuultiin Puolustusvoimien tilannekatsauksia.

Ensimmäisen kerran uusi yhdistys toimi yhdistyksenä järjestäessään kahvituksen Keurusseudun Reservin Upseerien 40- ja Keuruun Aliupseerien 30-vuotisjuhlassa, jota juhlittiin heti yhdistyksen perustamisen jälkeen eli 26.4.1987. Vieraita oli kolmisenkymmentä ja uusi yhdistys osoitti toimivuutensa. Saimme mukaan työhön myös aliupseerinaisia.

Keurusseudun Maanpuolustusnaiset

Yhdistyksemme nimi muuttui vuonna 2001 Keurusseudun Maanpuolustusnaiset ry:ksi. Vaikka nimi muuttui, toiminnan tarkoitus säilyi entisellään ja uusia toimintamuotoja on tullut mukaan.

Yhdistyksen olemassaolon ajalle mahtuu monenlaista tapahtumaa. Sain tilaisuuden tehdä mielenkiintoisen tutkimusmatkan yhdistyksen historiaan haastatteleamalla muutamaa yhdistyksen jäsentä ja samalla tutustumalla sihteeriltä lainattuihin pöytäkirjoihin vuosien varrelta.

Pyrimme tavoitteisiimme mm. seuraavan toiminnan avulla:

- Osallistumme veteraani-, lipupuhla- ja itsenäisyyspäivän

juhlatilaisuuksiin ja tarvittaessa annamme tarjoiluapua me ko. tilaisuuksissa.

- Kunnioitamme sotiemme veteraaneja ja siirrämme maanpuolustushenkeä ja -tietoja keuruulaisille nuorille. Keuruun lukiossa opiskelevien kurssitarjottimelta on mahdollisuus valita opintokurssi, johon sisältyy matka Karjalan Kannakselle syyslukukauden alussa. Nuoret tutustuvat elokuiseen kurssimatkinsa aikana Suomen ja yleiseen historiaan sekä saavat kosketusta myös kulttuurihistoriaan. Tutustuminen luovutettuun Karjalan kannakseen, Viipuriin, Terijärven Rajajokeen, Äyräpään ja Tali-Ihantalaan jäävät varmasti monen keuruulaisnuoren mielen eteenkin, kun matkaa on värittänyt vuosien varrella matkalle usein osallistuneen veteraanin Pekka Viinikan muistelmat sota-ajalta.

- Tämän kurssin menestyneesti suorittaneelle oppilaalle lahjoitamme vuosittain stipendit ja lukio valitsee stipendin saajat. Tällä toiminnalla on jo pitkät perinteet aina vuodesta 1990.

- Vielä viime vuonna vapaaehtoisen asepalveluksen ansiotuneesti suorittaneelle kotiutuvalla naiselle ojensimme kunniakirjan ja Maglite –taskulampun.

- Osallistumme liiton ja piirin vuosikokouksiin, joista viime mainitun kevätkokouksen järjestelyistä vastasimme tänä vuonna.

Järjestämme omat syys- ja keuhkajuhla- ja itsenäisyyspäivän

koamme hallituksemme koolle tarpeen mukaan.

- Osallistumme liiton, piirin ja Naisten valmiusliiton järjestämiin koulutustilaisuuksiin sekä kurssilaisina että kouluttajina. Tikkakosken Syyslento 2015 tapahtumaa odotamme suurella mielenkiinnolla.

- Talouttamme olemme pitäneet yllä jäsenmaksuin, itsenäisyyspäivän kynttilöiden myynnillä ja osallistumalla keuruulaisten järjestöjen yhteisiin joulumyyjäisiin. Kerta toisensa jälkeen ovat jäsenten tekemät leivonnaiset, hillot ja sytykeruus tyhjentyneet myyntipöydästäme.

Jäsenet ovat saaneet nauttia teatterikahveista, muotinäytöksistä ja kilistellä sukkaupukkoja. Keuruun liikuntapuistossa on vahvistettu fyysistä kuntoa kuntoliikuntapäivässä ja terveysaiheiset luennot ovat vahvistaneet toimintavalmiuksemme. Vaikka varuskunta Keuruulta poistuikin tämän vuoden alussa ja osallistumiset Pioneerirykmentin paraateihin vain muistoja, säilyy jäsenillä maanpuolustushenki vahvana tulevaisuudessakin. Nykyisellään yhdistyksessämme on 27 jäsentä.

Tämän vuoden syksyisen retkemme päädyimme suuntaamaan Himmaannan näkötorille Haapamäelle. Odotamme ruskamaisemien ihasteluun myös muiden reserviläisjärjestöjen jäseniä mukaan. Miehiäkin, jos vain uskaltavat kiivetä yhtä korkealle torniin kuin me maanpuolustushenkiset naiset vähän kuin ilmalavontalotat aikoinaan samoilla seutukunnilla Haapamäellä.

Mistä kipinä toimintaan?

Näin perustajajäsenet vastasivat

Irma Kajarinne

Oma maanpuolustustoimintani alkoi, kun minut kutsuttiin ensimmäiseen Keuruun Reserviupseerien Naisten hallitukseen. Myöhemmin yhdistyksen nimeksi tuli Keurusseudun Maanpuolustusnaiset. Olen ollut hallituksessa koko yhdistyksen toiminnan ajan. On ollut kiinnostavaa osallistua erilaisiin auttamistehtäviin sekä kuulla kokouksissa asiantuntevia esitelmiä maanpuolustuksen ja turvallisuuden alueelta. Viime vuosina meillä yhdessä puolisoni kanssa on veteraanien auttaminen noussut yhä tärkeämmäksi.

Anna-Kaisa Mantela

Kipinähän oli tullut jo lapsuudessa kotoa. Kaksi veljeä lähti vapaaehtoisena sotaan, äiti ja sisko olivat lottia. Koti oli hyvin isänmaallinen, koti, uskonto ja isänmaa, joista meillä kotona viimeinen meni ensimmäiseksi. Mieheni kanssa jatkoimme samoja periaatteita omassa kodissamme. Maanpuolustushan on yhteinen asiaamme. Sitä voidaan toteuttaa kaikilla elämän alueilla: henkisellä, taloudellisella ja sotilaallisella.

Aune Pajusaari

Anna-Kaisan kutsusta lähdin silloin mukaan. Mieheni oli ollut jo kauan mukana reserviupseerien toiminnassa ja itse olin jo noin 10 vuotta aktiivisesti sotilaskotityössä. Tällainen uusi juttu tuntui silloin liittyvän mukavasti uuteen lenkkiin vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön. Toimintani tässä yhdistyksessä on tosin ollut aika vähäistä, koska vastuut sotilaskotiyhdistyksessä lisääntyivät ja tuli aikapula. Jäsenyys on kuitenkin jatkunut vaikka nykyään pääosin olen siirtynyt avustamaan pieneltä osaltani sotaveteraanien naisjaoston työtä.

Mailis Pykälämäki

Ensimmäiset kosketukseni silloisiin RUN-naisiin sain 80-luvulla Anna-Kaisa Mantelan kautta. Asioidessani Merita-pankissa Anna-Kaisa otti puheeksi yhdistykseen liittymisen. Asiaa ei tarvinnut kauan miettiä, joten lupauduin mukaan. Toimenkuvani on vaihdellut tilintarkastajasta puheenjohtajaan. Maanpuolustus oli ja on perheessämme tärkeä asia, sillä onhan poikamme Puolustusvoimien palveluksessa, samoin vävy. Toivon, että ”kipinä” säilyy edelleen yhdistyksen toiminnassa.

Ulla Salonen

Maanpuolustushenkisyys on minuun tietenkin kasvanut jo lapsuuden kodissa. Isä puhui aina niin arvokkaasti kaikesta tähän liittyvästä. Mieheni Harri jatkoi ansiokkaasti sitä puhetta. Sitä kautta se kipinä on syntynyt! Menin mukaan kokoukseen ja siitä se lähti liikkeelle.

Näin hallituksen jäsenet vastasivat

Puheenjohtaja Elina Tuori-Lahti

Kipinän olen saanut jo kotoa, missä isänmaalliset arvot olivat kunniaa. Keuruulla mieheni toimi Res.upseereissa ja niin liityin RUN-naisiin. Tärkeäksi tuli myös sotilaskotityö, mikä jatkui tiiviisti varuskunnan lakkauttamiseen asti.

Toiminta Maanpuolustusnaisissa on monipuolista; on juhlaa ja arjen töitä, tietoa ja toimia poikkeusoloihin ja tietenkin mukavia retkiä. Itseen voi haastaa Jotoksissa ja Nasta-harjoituksissa. Äitini oli valvontalotta, joten yritän korkeapaikan kammoisena kiivetä syysretkellämme Hinnaannan torniin.

Sihteeri Paula Peltola

Ystävänä kertoi yhdistyksen toiminnasta ja sitä kautta päätin liittyä toimintaan mukaan. Upeimpia asioitahan on elää itsenäisessä Suomessa. Maanpuolustus kuuluu kaikille Suomen kansalaisille, niin myös minulle.

Rahastonhoitaja Auli Rannikko

Rakkaus isänmaata ja kunnioitus sen itsenäisyyttä kohtaan.

*Tekstit: Jaana Kivi-Mannila, hallituksen jäsen
Taitto Eila Keinonen*

Maanpuolustusnaisten toimintakalenteri
www.ks-respiirit.fi sivuilla!



**HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRIN
KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA
TUKIYKSIKKÖ (KSKOTUYKS)**

Ilmoittaudu kursseillemme osoitteessa www.mpk.fi

Kotuyksikön päällikkö Riku Tenhunen, puh. 040 751 5233; riku.tenhunen@mpk.fi
Koulutuspäällikkö Jukka Särkinen, puh. 040 934 2205; jukka.sarkinen@mpk.fi

KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKÖN KURSSITARJONTA SYYS- JOULUKUU 2015
Alla on osa Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön (KStukiyks) kurssitarjottimesta. Parhaiten pääset tutustumaan kursseihin osoitteessa www.mpk.fi -**Tutustu kursseihin ja ilmoittaudu - Valitse alue kohdasta Keski-Suomi - Hae.** Nyt näet näkymässä KSKotuyksikön kurssit, joita plikkaamalla pääset ko kurssin etusivulle, sisältöön ja lisätietoihin. Sivuja päivitetään jatkuvasti. Kurssien ajankohdat alla ovat osittain avoinna ja suunnitelmallisia joten **tarkista tarkka ajankohta sivuiltamme kyseisen kurssin kohdalta.**
Huomio puolustusvoimien tilaamasta koulutuksesta!
Puolustusvoimien MPK:lta tilaama koulutus on aina sotilaallista koulutusta. Keski-Suomen aluetoimisto (KSALTSTO) kutsuu reserviläiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH) puolustusvoimien tilaamille kursseille lähettämällä veh-kutsun ja MPK:n kurssitiedotteen. Reserviläinen, joka et ole saanut veh-kutsua ao kurssille, mutta tunnet mielenkiintoa kurssia kohtaan ja tunnet kuuluvasi kohdejoukkoon, voit ilmoittaa kurssihalukkuutesi ilmoittautumalla kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä (THJ). Tämän jälkeen MPK esittää sinua kurssin tilanneelle puolustusvoimien yksikölle kutsuttavaksi kurssille. Kyseinen puolustusvoimien yksikkö tekee päätöksen valinnastasi. Mikäli sinut hyväksytään kurssille, saat siitä KSALTSTO:n lähettämän veh-kutsun ja kurssitiedotteen, et muuta ilmoitusta.
HUOM 1: Mikäli ilmoitat KSALTSTO:lle tulevasi kurssille (=*ilmoitat tulosi veh-kutsun B-osalla*), muuta vahvistusta tai ilmoitusta et saa.
HUOM 2: Korvaavat kh-vuorokaudet saat sot.valm.palv. kursseilta vain silloin kun olet itse kirjautunut kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä ns. pysyvänä käyttäjänä.

1. Puolustusvoimien tilaama koulutus (veh)		
KURSSIN AJANKOHTA	KURSSI	PAIKKA
7.-9.11.2015	Kohteensuojauskurssi 1	Tikkakoski
27.-28.11.2015	Kohteensuojauskurssi	Tikkakoski
11.-13.12.2015	PAIKP:n tukiyksikön peruskurssi	Tikkakoski

2. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus		
26.9.2015	Taistelijan testiammunta	Jämsä
26.9.2015	Puolustusvoimien ajolupakurssi	Tikkakoski
26.-27.9.2015	Ammunnan peruskurssi (Ampumakortti)	Tikkakoski
10.-11.10.2015	Rauhanturvaajien tukipuhelinpäivystäjäkurssi	PORPR
17.10.2015	Taistelijan testiammunta	Tikkakoski
17.10.2015	KSKOTUYKSIKÖN koulutus- ja suunnittelutiaisuus 3/15	Tikkakoski
23.-24.10.2015	Kurssinjohtajan ja kurssivääpelin kurssi	Tikkakoski
23.-25.10.2015	HF-radioliikennekurssi	Tikkakoski
7.11.2015	Komendantin Cup 3/2015	Tikkakoski
13.-15.11.2015	Reserviläisjohtaja 1	Tikkakoski
14.-15.11.2015	EA-henkilön peruskurssi. Varomäär. D7.7 mukainen	Tikkakoski
21.-22.11.2015	Taistelijan testiammuntakouluttajien joulutus	Tikkakoski
27.-28.11.2015	Rauhanturvaajien vertaisryhmäohjaajien lisäkoulutus	Tikkakoski
28.-29.11.2015	SPR EA 1 ja EA2, Ilmasotakoulu	Tikkakoski
5.-6.12.2015	6.12. valtakunnallisen paraatin tukikurssi	Jyväskylä

3. Varautumis- ja turvallisuuskoulutus (VARTU)		
5.-9.10.2015	Opiskelijan turvakurssi	Jämsä
7.10.-23.11.2015	Koululaisen turvakurssi, Normaalikoulun lukio	Jyväskylä
8.-9.10.2015	Koululaisen eräkurssi	Uurainen
10.-17.10.2015	Järjestyksenvälvojan kurssi (2 viikonloppua)	Tikkakoski
23.-25.10.2015	Faitterit-soittokunnan kurssi	Tikkakoski
14.11.2015	Hygieniaopassikurssi, Normaalikoulu	Jyväskylä
13.12.2015	KSKOTUYKSIKÖN vuosipäiväjuhlan vietto	Tikkakoski

4. Muu koulutus ja tapahtumat		
5.-6.12.2015	Itsenäisyyspäivän kunnia- ja lippuvartiot	Saarijärvi, Konnevesi
24.12.2015	Jouluaaton kunniavartio	Jyväskylä, Muurame/Säynätsalo, Saarijärvi, Äänekoski

TÄHTÄÄPÄ TÄNNEPÄIN.

Äseet, ampumatarvikkeet ja armeijavarusteet palvelevista erikoisliikkeistämme:

ARMORIA

Armoria Jyväskylä
Sorastajantie 1A
p. 020 729 9850

Armoria Tampere
Teiskontie 20
p. 020 729 9857

Armoria Kuopio
Tulliportink. 27
p. 020 729 9852

aito aseliike!

armoria.fi

atc

SISÄAMPUMARATA - ELÄMYPALVELUT
KURSSIT JA KOULUTUS - ASEÄILYTYS JA -LEASING
ARMORIA TRAINING CENTRE
Varikkotie 160, Vaajakoski - p. 020 7299 854 - atc.armoria.fi

SA
KAUPPA

AVOINNA:
ti-pe 10-17
la 10-14

**MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN
KÄYTÖSTÄ POISTAMAA JA
HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA:**

Vaihtuva valikoima mm.
vaatteita, nahkasaappaita,
varsikenkiä, asealan materiaalia,
ja paljon muuta!

Sorastajantie 1 A
40320 JYVÄSKYLÄ
p. 040 315 7666

Harvialantie 2
13210 HÄMEENLINNA
p. 040 315 7777

Alasintie 3-7 B 11
90400 OULU
p. 040 315 7888

www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

Securitas Oy
Vasarakatu 1
Jyväskylä
p. 020 4911
securitas.fi

TELEWORKS

LUOTETTAVA KUMPPANI

✓ VALOKUITUASENNUKSET (SISÄ- JA RUNKOVERKOT)
✓ MITTAUS JA VIANKORJAUS

www.valokaapelit.fi • p. 020 729 9846 • toimisto@valokaapelit.fi

seltimil

tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

SAVOTTA

www.savotta.fi
www.savottastore.fi

**Rakennusliike
PEKKA HÄMÄLÄINEN OY**

vitreo.fi

Puistojen ja viheralueiden kalustaja
Kauppakatu 14, 40100 Jyväskylä



Keski-suomalaisten asialla



Palkitsemme asiakkuudesta. Keskittäjälle parhaat edut!

Tervetuloa meille! Rahanarvoiset paikalliset asiakasomistajan edut sekä keskittämisedut näet verkkosivuiltamme. Poimi omasi!

www.op.fi/keski-suomi

OP Keski-Suomi

Midare

Viestinnän moniosaaja

Ahjokatu 12, Jyväskylä
Puh. 020 792 4400
Ma-pe 9-17 (myymälä, huolto)
La 10-15 (myymälä)

www.midare.fi

Nammo

www.nammo.com

Autamme yritystäsi
kasvuun

www.jykes.fi



GRANO

Digin ja
printin
toteuttaja.
grano.fi

HARVIA



MSK Cabins

LH Lift

VALTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT

Jyväskylä • Suolahti • Pieksämäki • Varkaus • Viitasaari

Meille voit soittaa koska tahansa

Asiakaspalvelumme henkilöasiakkaille suomeksi
0200 3000 on avoinna ma-su 24 h/vrk.

Jyväskylä

Nordea

Nordea Pankki Suomi Oyj

SILENTA®



www.taipaleentila.com

- * juhlat ja kokoukset maalaismaisemassa
- * majoitusta rauhallisissa rantamökeissä ja piha-aitoissa
- * luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa

**yhdessä
yhteiskuntaa
rakentaen**

Rakennusteollisuus RT • Talonrakennus • Tuoteteollisuus • Infra • Pinta • Tekninen urakointi

Rakennuspalvelu

**Mark
Top Oy**

- Uudisrakennukset
- Saneeraukset
- Maalaus/tapetointi
- Vesieristys/laatoitustyöt
- Peltityöt
- Pienkaivuryöt

☎ 0400 916 365

marktopoy@gmail.com
T.Hakkarainen Äänekoski



Sinun ja omaisuutesi turvaksi

Valtakunnallinen palvelukeskus avattu 1.6.2015 Tourukeskukseen

k2turvapalvelut.fi

yhteistyössä: KAKKONEN-YHTIÖT

INFONIA[®]

KESKO

TIETOAKSELI YHTIÖT

TietoAkseli ValueFrame **Odeco**
supporting success

Talousohjaus www.tietoakseli.fi Toiminnanohjaus www.valueframe.com Johtaminen www.odeco.fi



O.K. AUTO OY

www.okauto.fi • www.toyota.fi
• www.vaihtoautot.net

Kylpylähotelli
Peurunka



JYVÄS-RAKENNE OY
Uusia rivitalohuoneistoja
Jyvässeudulla
EDULLISESTI
Puh. 050 313 7962

Hiomo www.hiomokantanen.fi
KANTANEN OY
Moottorikoneistusta vuodesta 1977
Puh. 020 7419 800 Avoimna
Kankitie 8, 40320 JYVÄSKYLÄ 7.30-16.30

allaway
keskuspölynimurit
www.allaway.fi



Protacon Group

Luotettavia palveluita

Protacon
Pro planning is pro quality
www.protacon.com

VAIKUTTAVIA TAPAHTUMIA
Järjestäminen on helppoa, koska teemme sen puolestasi.

Todellinen tapahtumakeskus.
Keskeistä Suomea. Keskeistä kaupunkia.
www.paviljonki.fi

**JYVÄSKYLÄN
PAVILJONKI**
Myyntipalvelu puh. 014 330 8143, myyntipalvelu@paviljonki.fi, Lütakonsaari 12, 40100 Jyväskylä

KOKO PERHEEN VIHDEKONSERTTI

Ääneseudun maanpuolustusjärjestöt viettävät yhteistä juhla-vuottaan 2015. Tänä vuonna toimintansa taivalta juhlistavat Ääneseudun Reserviupseerit ry 70v., Ääneseudun Reserviläiset ry 60 v. sekä Ääneseudun Maanpuolustusnaiset ry 55 v. Järjestöt ovat tuottaneet Ääneseudulla vapaaehtoisen maanpuolustuksen tietoutta, taitoja ja elämyksiä vuodesta 1945 lähtien.

Juhlavuoden päätapahtumana yhdistykset järjestävät viihde-konsertin Suolahtisalissa (Sirkanpolku 3, Suolahti) **lauantaina 24.10.2015 klo 18:00 alkaen**. Konsertissa esiintyvät Ilmavoimien soittokunta solistinaan vuoden 2014 tangokuningatar Maria Tyyster. Konsertin puhdas tuotto lahjoitetaan Sotiemme veteraanit keräykseen.

Keski-Suomen maanpuolustusjärjestöillä on mahdollista hankkia konserttiin lippupaketteja. Yksittäisen lipun hinta on 10 euroa. 10 kappaleen paketissa hankittuna ostaja saa lisäksi yhden (1) lipun ilman veloitusta. Osta 10 - saat 11. Lippupaketeille ei ole ylärajaa.

Konsertissa on väliaika, jonka aikana kanttiini on auki.

Tervetuloa viihtymään!

Lippupaketteja myyvät:

Timo Salo, p. 050 5980 084, timo.salo@ppc.inet.fi

Tero Parkatti, p. 050 3840 498, tero.parkatti@gmail.com

PEABE
POHJOISMAINEN YHTEISKUNTARAKENTAJA



KUTSU

Tikkakosken Reserviläiset ry:n sääntömääräinen

SYYSKOKOUS

ja After Ralli Show 10.10.2015 Luonetjärven

varuskuntakerholla. Sauna klo 16.00, kokous klo 17.30

ja After Ralli klo 19.00.

Johtokunta



KUTSU

Ääneseudun Reserviupseerit ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään Äänekosken kaupungintalolla **torstaina 8.10.2015 klo 18.**

Kokouksen jälkeen klo 19 Äänekosken Kaupungintalon kahviossa pidetään Ääneseudun maanpuolustusjärjestöjen yhteinen **MAANPUOLUSTUSILTA.**

Maanpuolustusillassa puhuu Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö evl Jukka Kentala.

Maanpuolustusilta on kaikille avoin.

Tervetuloa!

Hallitus

Keuruun Sotilaskotiyhdistys 50 v



Ensimmäinen sotilaskoti avasi myyntiliikkeen 1.8.1965 silloisella Pioneerivarikolla Kalettomalla.

Suur-Keuruun Sanomissa olleen lehti-ilmoituksen perusteella Keuruun Marttojen kokoushuoneeseen oli 23.5.1965 saapunut joukko keuruulaisia naisia ilmaisemaan kiinnostuksensa sotilaskotiyhdistyksen perustamiseen. Kokoonkutsujana toimi Sotilaskotiliiton pyynnöstä yhteiskoulun opettaja Sylvi Hurtia. Näin sai päivän valon Keuruun sotilaskotiyhdistys. Ensimmäinen varsinainen sotilaskoti aloitti toimintansa 1.8.1965 Kalettoman Pioneerivarikolla. Tuossa vaiheessa varikon vartiointia toteuttivat varusmiesjoukot, joita tuli varikolle eri puolilta Suomea.

Kunnioitettava taival

- 50 vuotta sotilaskotitoimintaa Keuruulla on kunnioitettava rupeama arvokasta maanpuolustustyötä. Työtä puolustusvoimien siipien suojassa, varusmiesten parhaaksi. Nyt tuo aika on ohi. Olemme uuden haasteiden edessä, totesi yhdistyksen puheenjohtaja Marja-Leena Lähteenmäki juhlapuheensa aluksi.

Nopea alasajo

Syksyllä 2013 oli alkanut sotilaskodin alasajo hengästyttävän nopeassa tahdissa, tarkan ennalta suunnitellun aikataulun mukaan. Sotilaskoti tyhjentyi lopullisesti.

Lähti pöydät, koneet ja keittiön kalusto kunnes mitään ei enää ollut jäljellä. Pioneerirykmentin elinkaaren loppuun saakka tarjottiin kahvia siellä mihin sitä milloinkin pyydettiin: viimeiseen valaan Ampialanmäelle, viimeiseen paraatiin, viimeiseen kotiuttamiseen ja lopulta vihonviimeiseen lipunlaskuun 31.12.2014.

Yksi vaikeimmista tehtävistä oli, kun vapaaehtoiset sisaret johtokunnassa joutuivat antamaan kirjeluoria pitkäaikaisille työntekijöille. Valvottuja öitä, lähtöitkuja ja huolta työntekijöistä, haiketta mieluiseen harrastuksen loppumisesta. Tunteita laidasta laitaan vellois sisarien ja työntekijöiden miehissä. Jälkeen päin on ollut ilo kuulua, että uusia työpaikkoja on henkilökunnalle löytynyt.

Paljon muistoja

Puheenjohtaja Marja-Leena Lähteenmäki jatkoi muisteluun: ”Nyt mietimme, mitä meille jäi. Emme aivan tyhjän päälle jääneet, vaikka kymmeniä vuosia kestänyt hieno harrastus yhtäkkiä tempaistiin pois. Uuteen tilanteeseen sopeutuminen on varmasti monella vieläkin kesken. Takaisin emme varusmiehiä koskaan saa. Viiteenkymmenen vuoteen mahtuu paljon työtä, satoja sisaria, satoja tuhansia munkkeja ja kahvitankkiliisiä. Saapumiseriä, tuloruhkia, valatilausuuksia - viimeisimpiä Tuurisissa, Kuhmoisissa, Korpilahdella. Saa-

rijärvellä, Viitasaaressa, koti-Keuruulla - kotiuttamisjuhla, uusia saapumiseriä Itsenäisyyspäiväkahvitukia, Rallisprinttejä, Neste Oil -rallikahveja, Keuruun markkinaita. Saimme nähdä monenlaista muutosta. Vielä hieman toistakymmentä vuotta sitten myytiin paljon postikortteja ja postimerkkejä. Puhelinkoppeja oli rivissä ja pojat jonnottivat niihin. Sitten tulivat puhelinkortit ja nyt on WLAN, tabletit ja kännykät. Vihreät veljet ja sotilas-papit vaihtuivat tiuhaan.”

Sisarrakkautta riittää

Sotilaskotiyhdistys on ollut osana tärkeää palvelutehtävää, tukena varusmiehille. Riitti korvia kuunnella varusmiesten huolia tai kysymyksiä, riitti työntekijöitä leipomoon, kassoihin, kanttiinin ja kahvinkeittoon. Tuleva toiminta ja yhdistyksen paikka siinä hakee vielä muotoaan. Jäljellä on sisarten kesken mukavat muistot menneistä vuosista. Erilaiset sisartapahtumat ja aktiivinen osallistuminen niihin tuovat aikanaan tullessaan uusia toimintaideoita. – Sisarrakkautta elää sydämissämme yhä. Yksikään lähtö aikanaan ei ole ollut turha. Kiitos kuuluu kaikille, päätti Marja-Leena Lähteenmäki puheensa Keuruun seurakuntatalolla 25.7. järjestetyssä juhlassa.

Teksti: Tapio Paappanen

Kuva: Pioneerit Keuruulla -kirjasta

Koko perheen viihdekonsertti

lauantaina 24.10.2015

klo 18:00

Suolahtisali, Suolahti



Ilmavoimien soittokunta solistinaan tangokuningatar 2014 Maria Tyyster

Konsertin puhdas tuotto lahjoitetaan Sotiemme veteraanit –keräykseen.

Liput 10 euroa

Ennakkomyynti: Citymarket Äänekoski, K-supermarket Suosikki Suolahti sekä Kahvila Korppu Sumiainen

ÄÄNESEUDUN MAANPUOLUSTUSJÄRJESTÖT

Ääneseudun Reserviupseerit ry / Ääneseudun Reserviläiset ry / Ääneseudun Maanpuolustussuomalaiset ry

Konsertti on Ääneseudun maanpuolustusjärjestöjen yhteisesti järjestämä tapahtuma, jolla juhlistetaan järjestöjen pitkäaikaista toiminnallista historiaa. Katso sivulta 15 tarkemmat ohjeet tapahtumaan.

Keski-Suomen ilmatorjuntamiesten sotaretki Palokasta Taipaleenjoelle osa 2



It-komppanian 1. jaos Kirjavalassa vuonna 1941.

Kaksi kihoa Sortavalassa

Aamulla jatkettiin kohti Sortavalaa, jonka ympäristössä oli taistelu käynnissä. Uusista asemista, Airannejärven rannasta näkyi jo vastarannalla Sortavalan Kuhavuorella liehuva Suomen- lippu. Vihollisen tykistö ampui reilun kilometrin päässä olevaa Kymölää, jossa syttyi suuria tulipaloja, jotka jatkuivat koko yön. Seuraavana aamuna klo 7 saatiin tieto että vihollinen oli ajettu kaupungista, tosin kellareissa heitä oli vielä paljon. Illalla jaos siirtyi Kuhavuorelle.

Patterin päällikkö Rantalainen ja vääpeli Richard Kiho kävivät valloitetussa Sortavalassa. Siellä kommunistipuolueen aluetuomiston edessä on otettu valokuvia, jossa vääpeli Kiho poseeraa rakennuksesta tuodun marsalkka Voroshilovin suurikokoisen valokuvan kanssa. Rantalaisen ottaman kuvan taakse on kirjoitettu ”kaksi kihoa Sortavalassa”.

Tykeillä lataushäiriö kaksi korpraalia haavoittui

Jaos siirtyi Jaakkiman pitäjän

Nivaan Oppolan eteläpuolelle. Heti aamulla kaksi I-15 Bis hävittäjää syöksyi jaoksen kimppuun kumpikin eri puolilta. Tulituksen aikana 2. tykille tuli häiriö ja myös naapuri it-jaoksella kaikki aseet tukossa. Hävittäjät saivat suihkunsaa ammuttua aseisiin ja toinen osui suoraan 1. tykin kuoppaan, jolloin korpraalit Tenhunen ja Sillanpää haavoituivat.

20.8 kävivät 5 venäläistä I-153 ja 4 suomalaista Morane-Saulnier hävittäjää kiivaan ilmatistelun jaoksen yläpuolella. Ei tulosta. Hetken kuluttua nähtiin useita suomalaisia Blenheim pommikoneita liikkeellä. Yhden BL:n perään hyökkäsi vihollisen I-18 hävittäjä. Kumpikin tulitti toisiaan. Pian BL syöksyi alas n. 10 km asemistamme.

Kaksi vihollisotilasta piileskeli ruispelossa

Toinen jaos oli jäänyt vanhoihin aseisiin Sulkavalle ja siirtyi uusiin aseisiin 31.7. Parikkalan Särkisalmelle. Näissä aseissa 4.8. ja 5.8. tulitettiin I-153 hävittäjiä siten että kaksi koneista poistui savuten paikalta.

Seuraavana päivänä siirryttiin Parikkalan Saarenkylän eteläpuolelle olevalle peltoaukealle.

9.8 saatiin käsky valmistautua jatkamaan eteenpäin. Päivällä haettiin kaksi vihollisotilasta ruispelossa 200 metrin päässä asemista. Toinen pääsi pakenemaan, mutta toinen vangittiin ja vietiin divisioonan. esikuntaan. 10.8. Siirryttiin uusiin aseisiin lähelle Jaakkiman asemaa kunnalliskodin aukealle. 14.8. matka jatkui Ruskealaan, jossa yövyttiin.

Aamulla jatkettiin seuraaviin aseisiin Sortavalan maalauskunnan Kuokanniemen. Matkalla yksi jaoksen vetoautoista rikkoutui ja marssiosasto hajosi, koska mistään ei saatu autoja lainaksi. 16.8. klo 02.10 kaikki olivat perillä Kuokanniemessä ja asemien kaivaminen aloitettiin pienen lepotuokion jälkeen. Aamulla jaos jäi tykistöastetun keskelle. Ryssä ampuu rakkaalla ja omat takaa. Pirunmoinen helinä. Seuraavana päivänä lähestyi viisi I-153 hävittäjää kaakosta. Tuli avattiin ja ensimmäinen kone alkoi painua kohti maata. Yksi koneista alkoi savuta ja jatkoi moottori yskien muiden poistuvien koneiden mukana etelää kohti.

Seuraavan viikon aikana patteri jatkoi toimintaansa Sortavalan ympäristössä tiheästi asemiaan vaihdellen. 26-28.8 patteri siirtyi jaos kerrallaan Vuosalmelle. I jaos siirtyi lähelle Taipaletta, Korpikylään, jossa tehtäväksi määrättiin jalkaväen suojaaminen sekä valmistautuminen merimaalien ampumiseen Laatokalla.

Venäläisten Laatokan laivastolta 30 kranaattia it-jaoksen aseisiin

30.8. ampuu vihollisen Laatokan laivasto n. 30 kranaattia jaoksen aseisiin. Yksi osui tykkien väliin. Seuraavana päivänä siirryttiin Taipaleenjoelle, Terenttilään. Seuraavina päivinä vihollisen pommiko-

neet liikkuivat hävittäjien saattamina. Kohteina näytti olevan huoltoreitit ja kuljetukset. 8.9. Seurattiin iltayöstä Pietarissa tapahtuvaa tavallista kovempaa pommitusta. Valokeiloja kymmenittäin it. Ampui lujasti ja näkyi suuria leimahduksia. Seuraavana iltana Pietarissa oli jälleen kova räähä. 21.9. jaos siirtyi suojaamaan Sakkolan lentokenttää ja siirtyi samalla lentäjien muoniin. Vihollislentoja oli harvakseltaan. 17.10. saatiin valmiiksi asuntokorsut.

Valkjärvelle

22.10 tulikin siirto Valkjärvelle. Seuraavana päivänä siirrettiin jaoksesta pois 1911 syntyneet ja siitä vanhemmat. Sotapäiväkirjassa mainitaan seuraavat lähtijät; alik. Ristolainen, korp. Grönroos, tkm. Vainionpää V ja Vainionpää R, Laukkanen, Brander, Korpilampi, Luttinen, Huovinen, Pines, Kyttönen, Linna sekä automiehes Lehto autoineen.

Vuosalmelle

II jaos saapui Vuosalmelle ja asettui tuliasemiin.30.8. Jaos siirtyi Pölläkkälän maastoon Vuoksen eteläpuolelle. 3.9. otettiin uudet asemat Raudun kirkonkylän länsipuolelta.16.9. Uudet asemat Sirkkiänsaarella. Vihollisen lentotoiminta tuntui hiljenevän, mutta tulittamaanakin päästiin ja osumia havaittiin.

Patterin toiminnasta jälkeenjääneet valokuvat loppuvat tänne. Patterin miehistöluetteloa ei ole tiedossa, mutta muutamia tunnettuja jyvaskyläläisiä voi kuvista tunnistaa. I jaoksen päällikkö vänrikki Osmo Mikkilä vaikutti pitkään maansiirtoalan yrittäjänä Jyväskylässä ja patterin vääpeli Rikhard Kiho toimi Jyväshovissa johtotehtävissä.

Päällikkö löysi puolison ennen pommituksia

Patterin päällikkö, viipurilais-syntyinen luutnantti Veikko Rantalainen löysi itselleen puolison, Helvi Helena ”Heta” Nyströmin Jyväskylästä. Veikko Rantalainen siirrettiin marraskuussa 1942 Helsingin Santahaminaan, jossa hän kantakortin tietojen mukaan perusti raskas IT-koulutuspatteri 103:n. Maaliskuussa 1943 hänet komennettiin noin 30 miehen suomalaisjoukon kanssa tutkakursseille Berliinin lähistöllä sijaitsevaan saksalaiseen Flakartillerischuleen. Siellä saatu oppi, ja saksalaisilta saadut tutkat olivat merkittävä tekijä torjuttaessa ”Stalinin nyrkin” eli Neuvostoliiton kaukotoimintailmavoimien kolmea hyökkäystä Helsinkiä vastaan helmikuussa 1944.

Sodan jälkeen

Veikko Rantalainen jäi sodan jälkeen armeijan palvelukseen. Hän toimi pari vuotta sotahistorian laitoksella, jossa kirjoitti Suomen virallisen ilmatorjunnan historian.



Veikko Rantalainen.

Hän toimi myöhemmin everstiluutnanttina Salpausselän ilmatorjuntapatteriston komentajana Lahdessa ja Kouvolassa. Viimeinen palvelustehtävä oli Ilmatorjuntakoulun johtajana Hyrylässä 1969-1971. Hän kuoli vuonna 1986.

Kirjoittajat:

Veikko Rantalaisen pojat Olavi Rantalainen Muuramesta ja Jukka Rantalainen Jyväskylästä

Keskisuomalainen ilmatorjunnan reserviläinen!

Haluatko pysyä ajan tasalla ilmatorjunnan kehityksestä. Liity Ilmatorjuntayhdistykseen. Jäsenmaksulla 34 € vuodessa saat neljä kertaa vuodessa ilmestyvät upean Ilmatorjunta-lehden. Lisäksi voit osallistua yhdistyksen järjestämiin tilaisuuksiin niin Keski-Suomessa kuin muuallakin. Jäsenliittymislomake samoin kuin muut tiedot pääyhdistyksestä ja sen Keski-Suomen osastosta löytyvät osoitteesta ilmatorjunta.fi

Pyytäisin jäseniksi liittyviä keskisuomalaisia ilmoittamaan sähköpostiosoitteensa myös minulle os: olavi.rantalainen(at)gmail.com. Näin varmistamme uusille jäsenille osastomme nopean jäsentiedotejakelun sähköpostilla.

Tervetuloa mukaan Olavi Rantalainen ITY:n Keski-Suomen osaston puheenjohtaja